

fundada en 1912

CAMBRA OFICIAL
CONTRACTISTES
OBRES
CATALUNYA

LA CONSTRUCCIÓ A CATALUNYA 2015

PREVISIONS 2016

Departament d'Estudis, juny 2016

Índex

INTRODUCCIÓ.....	5
1 CONSUM DE CIMENT.....	7
2 PRODUCCIÓ DE FORMIGÓ PREPARAT	7
3 TREBALLADORS AFILIATS AL RÈGIM GENERAL DE LA SEURETAT SOCIAL	8
4 ENQUESTA DE POBLACIÓ ACTIVA.....	9
5 ESTRUCTURA DEL MERCAT DE L'EDIFICACIÓ	9
6 HABITATGES INICIATS.....	13
7 HABITATGES ACABATS.....	14
8 COMPRA-VENDA D'HABITATGES.....	15
9 ESTOCS D'HABITATGES NOUS SENSE VENDRE	16
10 LICITACIÓ OFICIAL D'OBRES.....	16
11 LA CONCURRÈNCIA EN EL MERCAT D'OBRA PÚBLICA.....	20
12 ESTRUCTURA EMPRESARIAL DE LA CONSTRUCCIÓ A CATALUNYA	23
13 ELS COSTOS DE CONSTRUIR	27
14 LA CONSTRUCCIÓ I EL PIB. COMPARATIVA EUROPEA.....	28
15 INSTANTÀNIA ESTADÍSTICA DE LA CONSTRUCCIÓ CATALANA 2009-2015	30
16 PREVISIONS PER L'ANY 2016	31

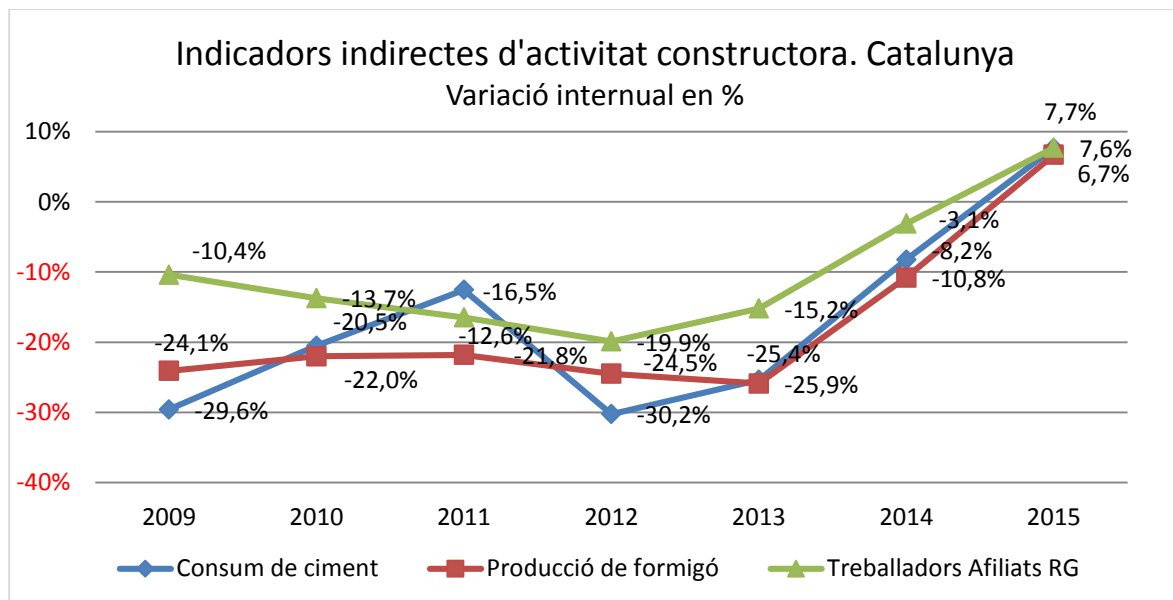

INTRODUCCIÓ

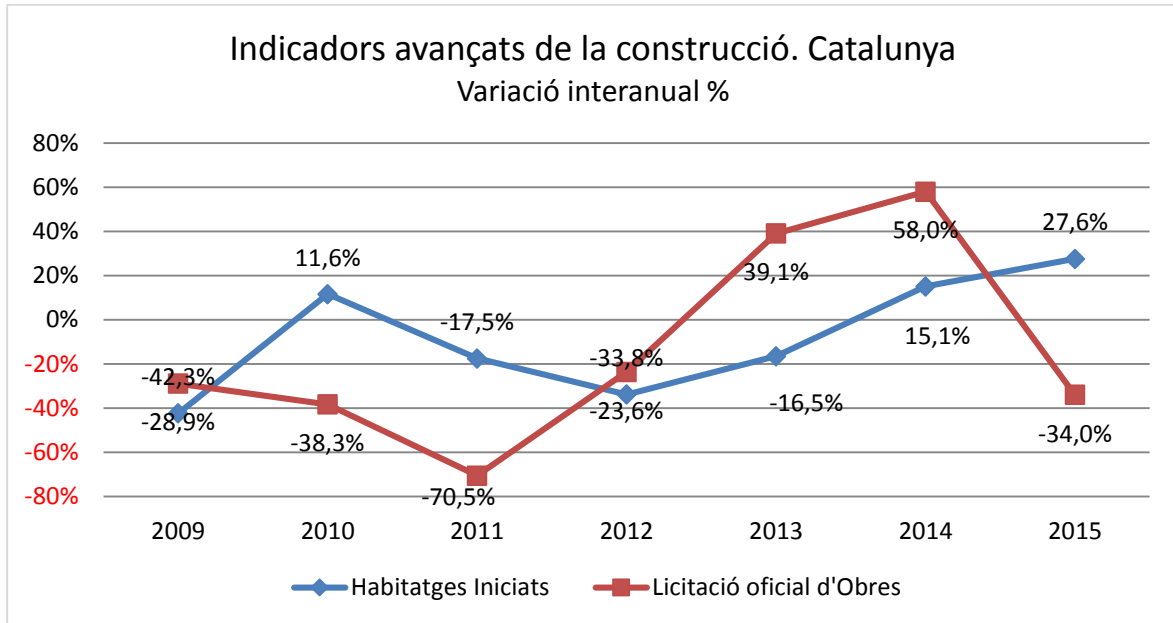
Els principals indicadors econòmics del sector de la construcció a Catalunya, que varen començar a mostrar signes de millora durant els darrers mesos de l'any 2014, s'han vist confirmats al llarg del 2015. Podem dir, doncs, que el 2014 fou l'any en què la crisi tocà fons, després d'haver devastat el sector des del 2008, i sobretot a partir del 2010, i que ha suposat la pèrdua de milers d'empreses i centenars de milers de llocs de treballs.

Així, el PIB de la construcció a Catalunya va créixer el 2015 un 3,4% (-2,5% el 2014) i ja només representa el 4,3% del PIB de Catalunya (9.239 M€), quan l'any 2006 va arribar fins el 10,7% del PIB (21.309 M€).

Aquesta visió macroeconòmica es veu confirmada pels indicadors indirectes d'activitat constructora. El 2015, el consum aparent de ciment va augmentar un 7,6% (-83,1% des del 2007) i la producció de formigó preparat ho féu un 6,7% (-81,9% des del 2007). L'afiliació de treballadors al règim general de la Seguretat Social, s'incrementà en un 7,7% en mitjana anual (-60,4% des del 2007), 7.514 treballadors assalariats més d'un total de 105.447.

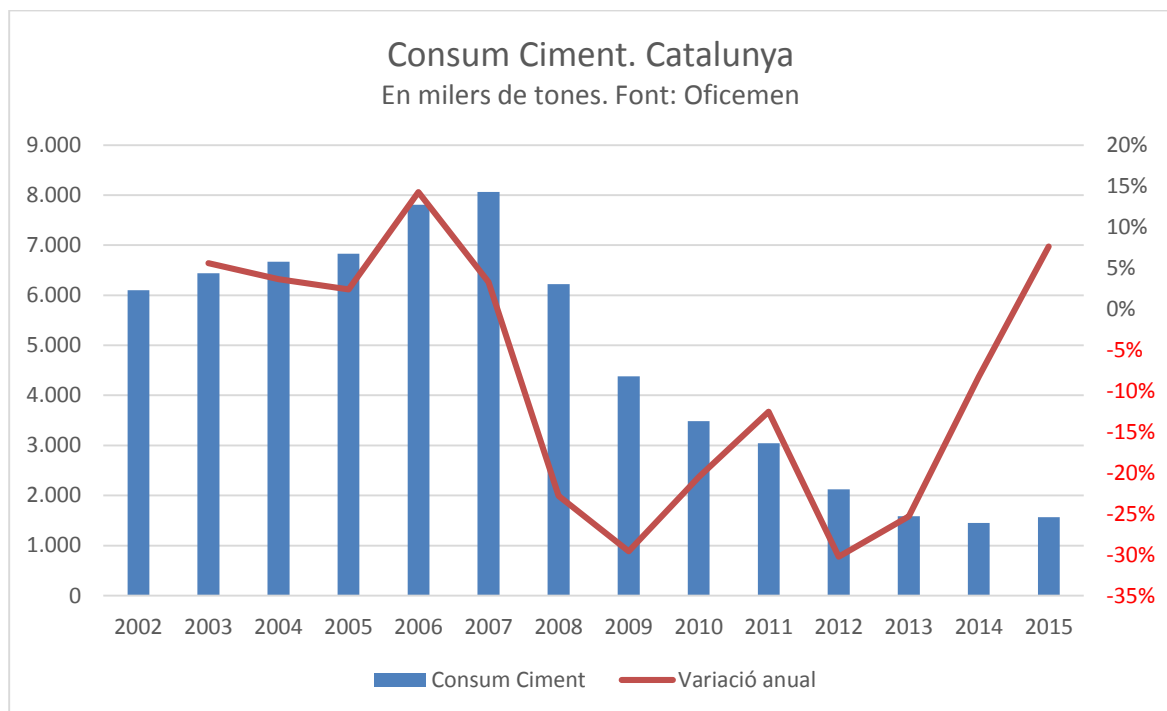
Pel que fa als indicadors avançats, és a dir els que impliquen activitat futura, els habitatges iniciats varen augmentar el 27,6% (des de l'any 2007 la caiguda és del 85,9%). En canvi, la licitació d'obres públiques ha disminuït un 34%, 595 M€ milions menys que l'any anterior, posant fi a la recuperació que s'havia produït el 2013 i 2014.

A continuació passarem a analitzar en detall les dades més rellevants del sector.

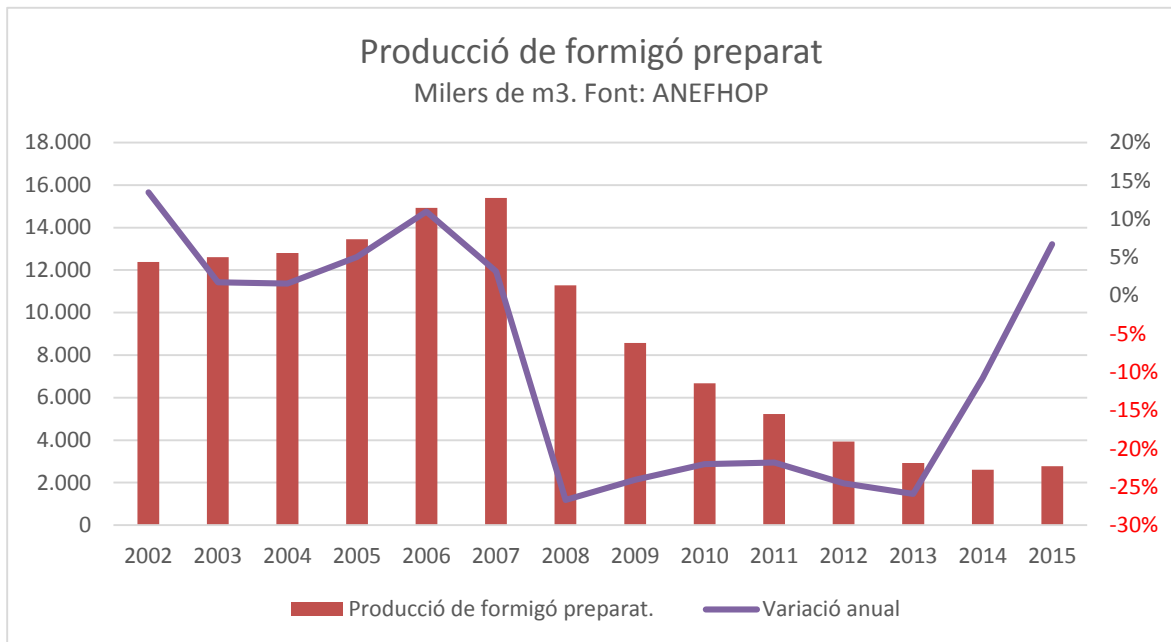
1 CONSUM DE CIMENT

El consum de ciment es considera l'indicador indirecte per excel·lència del nivell d'activitat constructora, tot i que en les seves variacions poden influir la tipologia i la fase en que es troben les obres en execució. Pel que fa a 2015, el consum acumulat de l'any va ser de 1.566 milers de tones, un 7,6% superior al de 2014, any en el qual el consum va arribar al mínim històric de la sèrie. Si ho comparem amb el consum del 2007, la disminució acumulada és del 80%.

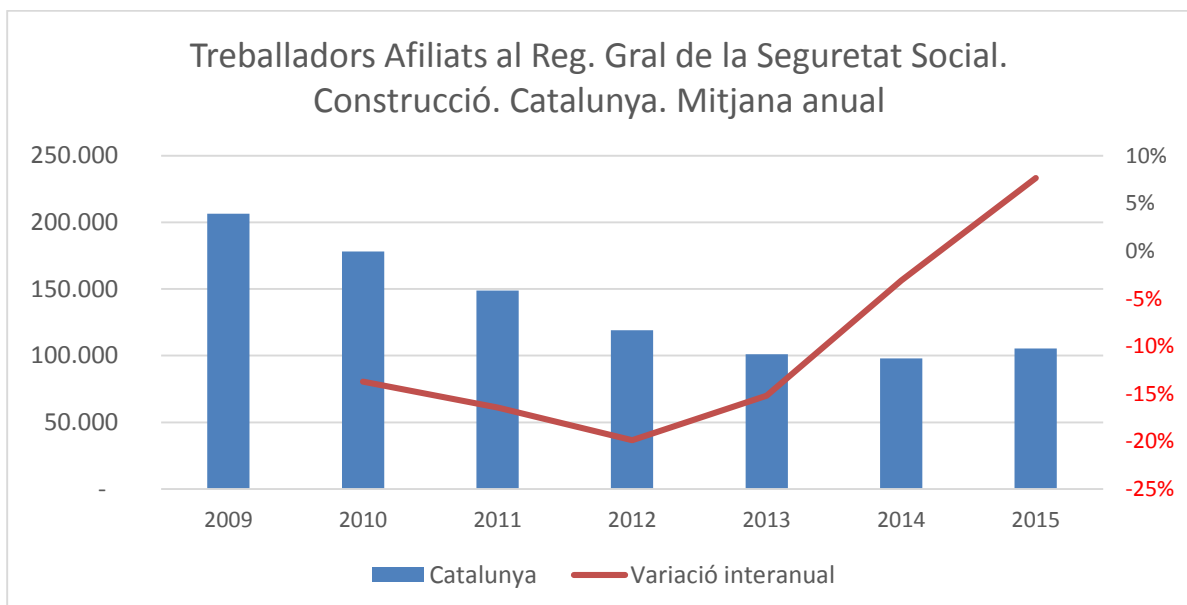
2 PRODUCCIÓ DE FORMIGÓ PREPARAT

El formigó preparat és un producte que no permet el seu magatzematge, per la qual cosa la producció equival al consum. L'any 2015 la producció, d'acord amb les dades de l'Associació de Fabricants de Catalunya, va ser de 2.781 milers de m³, un 6,7% superior a la de 2014.

3 TREBALLADORS AFILIATS AL RÈGIM GENERAL DE LA SEGURETAT SOCIAL

La mitjana del nombre de treballadors de la construcció afiliats al Règim General de la Seguretat Social el 2015 va ser de 105.447 persones, el que suposa un increment del 7,7%. Des del 2007, la pèrdua d'afiliats ha estat aproximadament de 160.000 treballadors, una caiguda d'aproximadament del 60%.

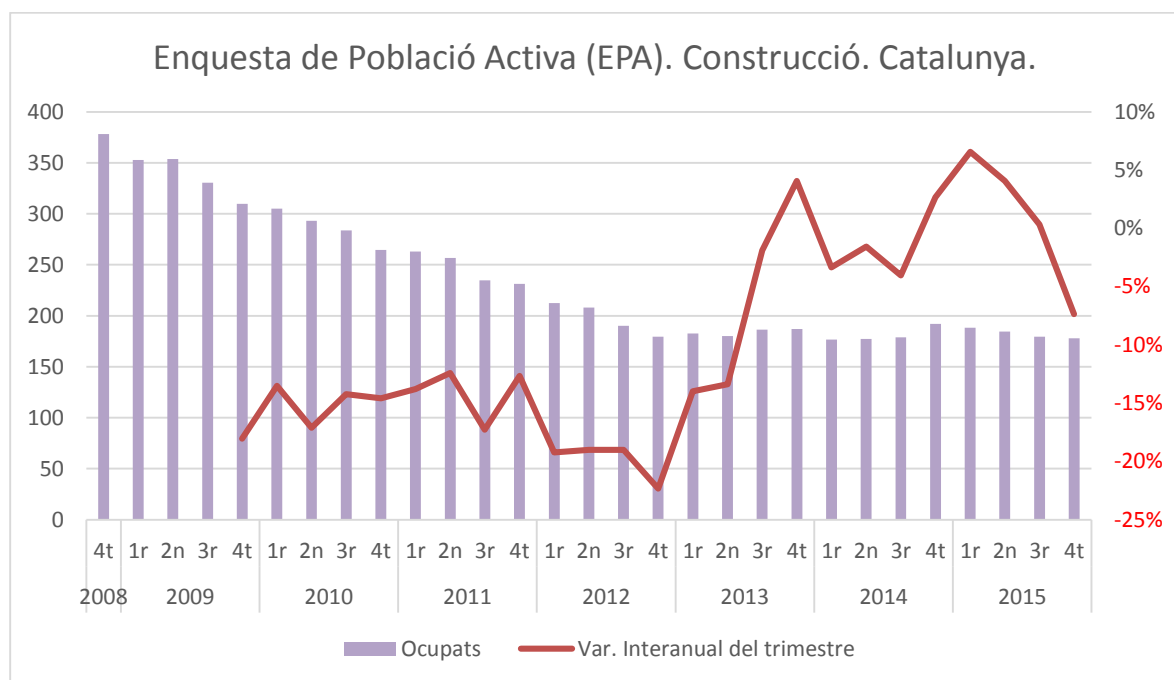

4 ENQUESTA DE POBLACIÓ ACTIVA

Segons l'Enquesta de Població Activa (EPA) de l'Institut Nacional de Estadística (INE), que empra una metodologia diferent de càlcul que el registre d'afiliats a la Seguretat Social, la població ocupada al quart trimestre de l'any 2015 a la construcció catalana fou de 177.800 treballadors, havent-se produït una pèrdua del 7,3% en relació al mateix període de l'any anterior (14.100 treballadors menys), i una caiguda del 53% respecte del darrer trimestre del 2008 (200.300 treballadors menys).

El resultat de l'EPA no sembla congruent amb les dades d'afiliació ni amb la resta d'indicators del sector, per la qual cosa posem en dubte la seva fiabilitat.

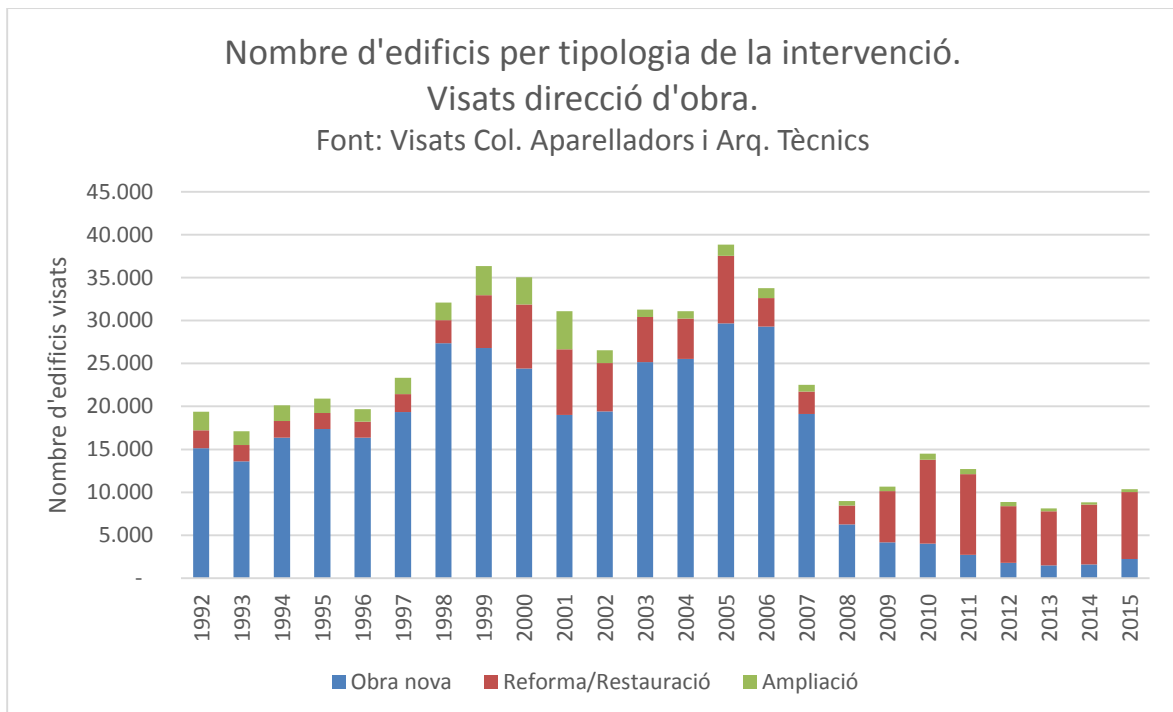
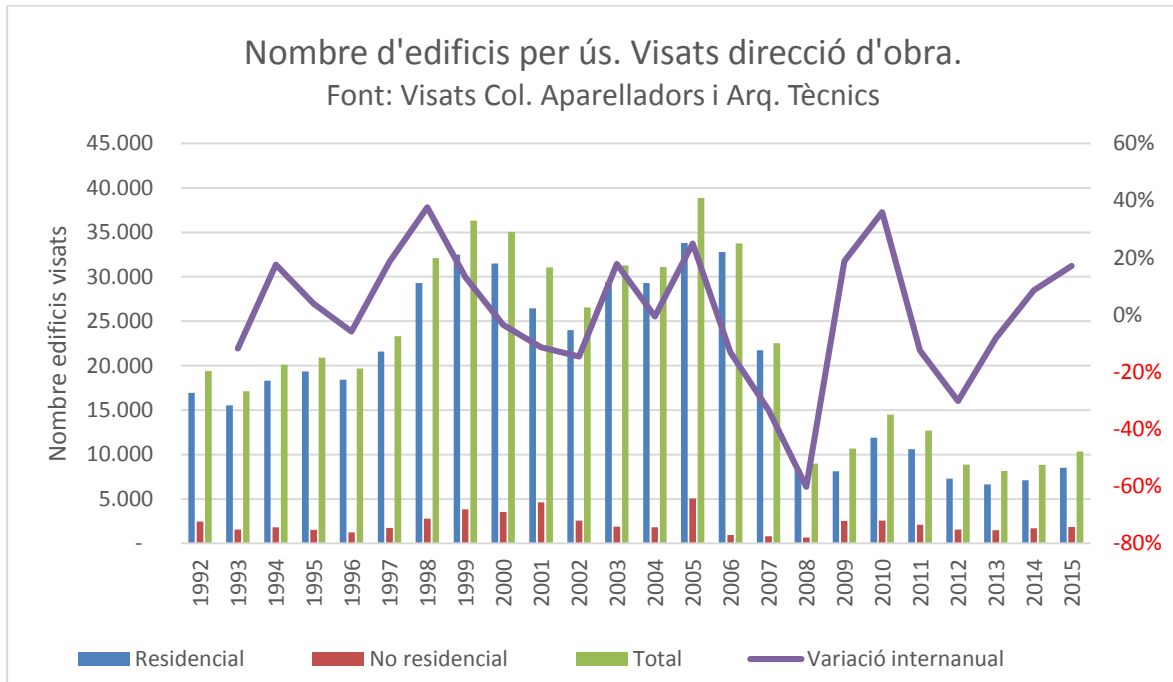

5 ESTRUCTURA DEL MERCAT DE L'EDIFICACIÓ

L'any 2015 els Col·legis d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics van emetre visats d'encàrrec professional de direcció d'obra, que són un indicador d'activitat futura perquè ens mostren les perspectives dels promotors, per un pressupost total d'execució material de 1.345,6 M€ (un 46% superior al 2014), dels quals 897,2 M€ (48% d'increment) es destinen a l'edificació residencial i 448,4 M€ (43% d'augment) a altres usos.

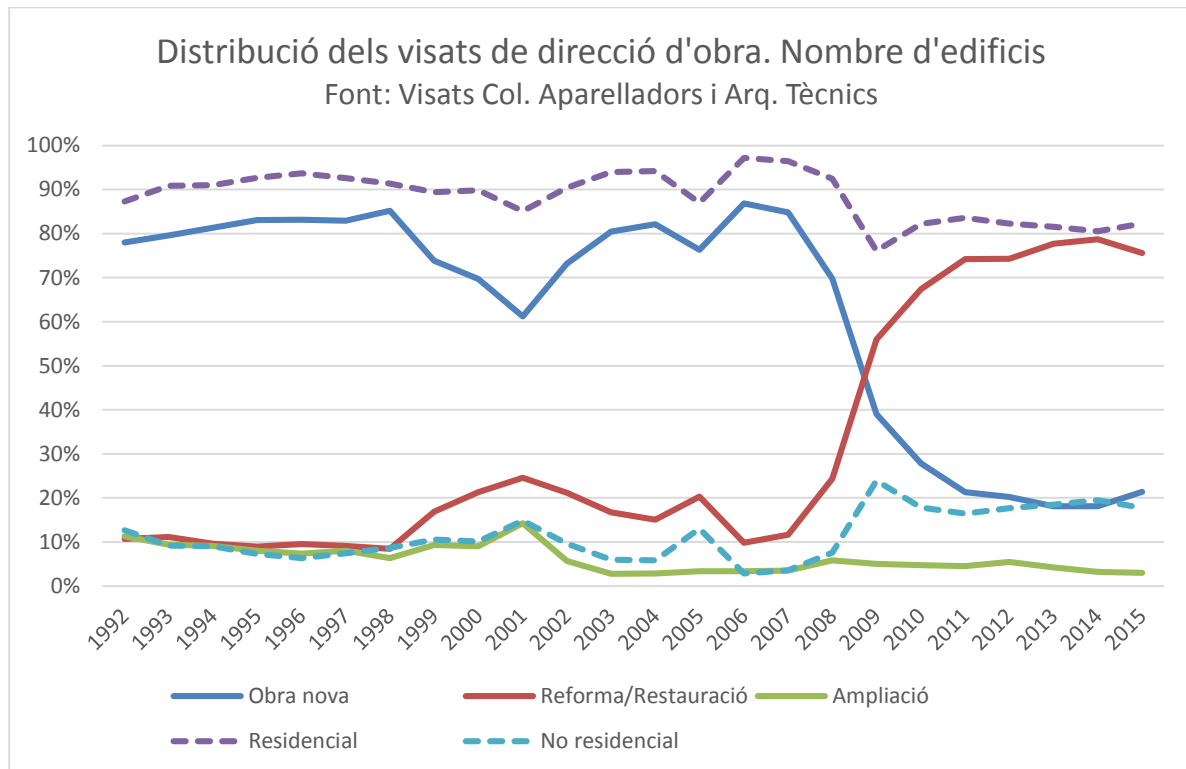
Des del 2006, quan es van emetre visats amb un pressupost global de 7.803 M€, el màxim de la sèrie, la davallada ha estat del 81,6% (-69% en nombre d'edificis visats). Aquell mateix any, el 98% del pressupost global d'execució material es va destinar a edificació residencial,

i, en canvi, només el 2% a altres usos, en contrast amb el 67% i el 33 %, respectivament, de l'any 2015.

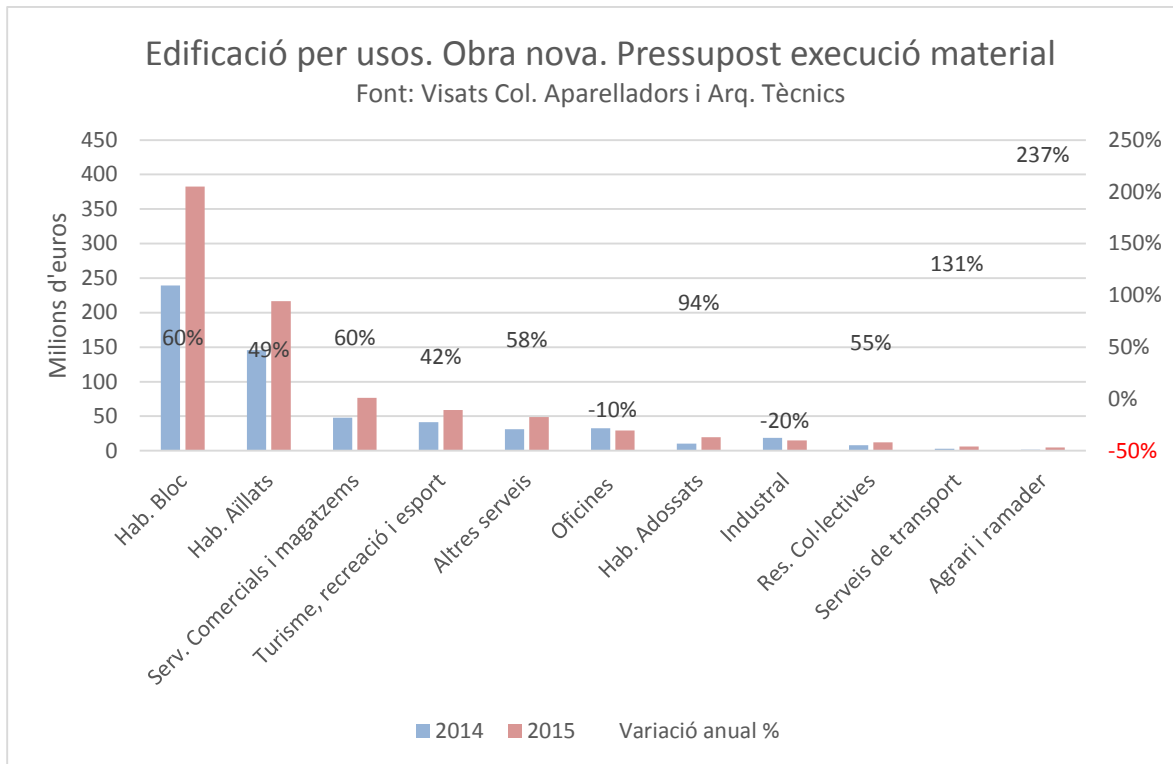
Pel que fa a la tipologia de la intervenció, el 2006 l'obra nova representava el 96% dels pressupostos d'execució material de l'edificació (7.477 M€) i el 87% dels edificis visats, i la

reforma i restauració només constituïa el 3% del pressupost (241 M€) i el 10% dels edificis visats. En canvi, el 2015 l'obra nova s'ha reduït al 65% (871,4 M€) del total dels pressupostos d'execució material i al 21% dels visats, la rehabilitació han augmentat fins el 31% del pressupost (411,1 M€) i el 76% dels visats, essent l'ampliació el 5% (63 M€) i el 3% dels visats.

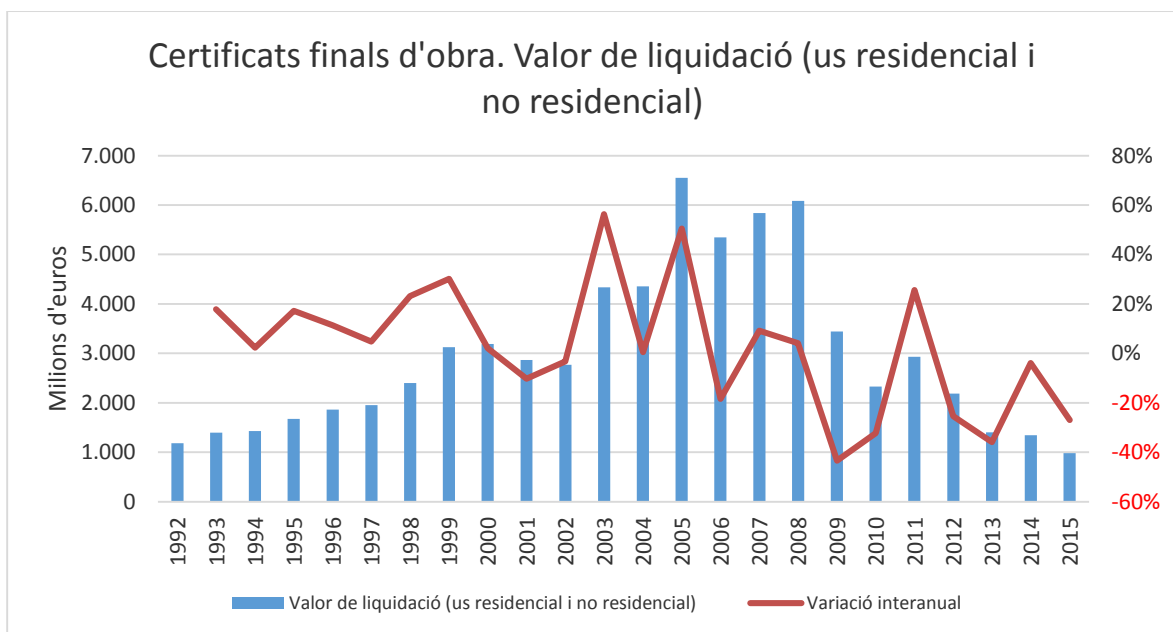

La caiguda del nombre d'edificis visats per obra nova, des del màxim del 2005 (29.669 visats) fins el 2015 (2.215 visats), ha estat del 93%. En canvi, el comportament de la reforma i/o restauració s'ha mostrat més estable (-1% en aquest mateix període), tot i que amb alts i baixos significatius, amb un mínim de 2.184 visats el 2008 i un màxim de 9.768 visats l'any 2010, essent la mitjana anual, dels del 1999, d'uns 6.200 edificis visats.

Pel que fa als usos a què es destina l'obra nova en curs, el pressupost d'execució s'incrementa en tots aquests, excepte en els edificis industrials, que cau un 20% respecte el 2014, i les oficines, amb una disminució del 10%. Per volum, destaquen els habitatges en bloc, els unifamiliars aïllats i els edificis comercials i magatzems.

El valor de liquidació de l'execució material de les obres, que obtenim mitjançant els certificats finals d'obra, va ser l'any 2015 el més baix de la sèrie que s'inicià el 1992, amb 995,5 M€, un 24% inferior a l'any anterior. Això ens indica que la lleu recuperació de la producció l'any 2015 es deu, principalment, a l'impuls de l'obra pública, coincidint amb el cicle electoral.

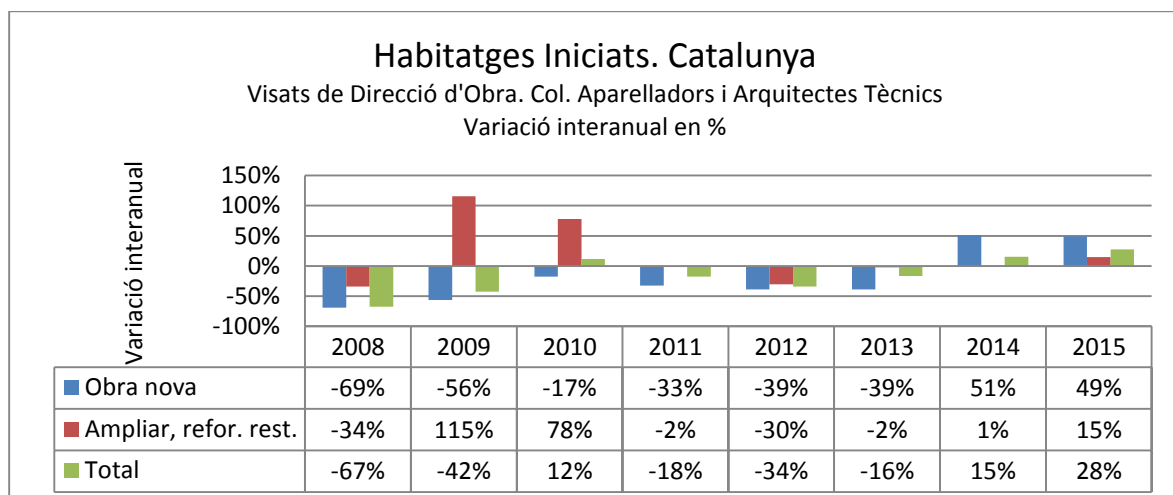
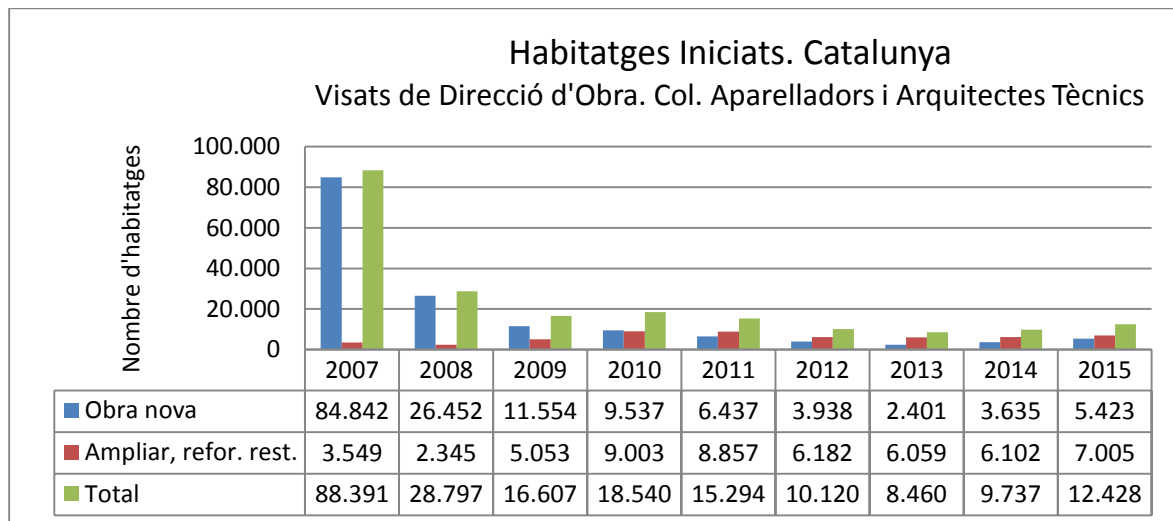

6 HABITATGES INICIATS

El 2015 es visat 12.428 encàrrecs professionals de direcció d'obra d'habitatge, un 27,6% més que l'any anterior. La xifra, no obstant, resta molt lluny dels 131.517 habitatges del 2006. L'obra nova s'ha incrementat en un 49,2% (1.788 habitatges més) i la reforma i ampliació, un 14,8% (903 habitatges més).

Si el 2007 l'habitatge d'obra nova representava el 96% dels encàrrecs, el 2015 aquests han estat només el 44%. Per contra, la reforma i ampliació va passar del 4% al 56%, però, en termes absoluts, s'ha mantingut força estable amb una mitjana d'un 6.000 habitatges anuals, un màxim de 9.033 visats el 2010 i un mínim de 2.345 visats el 2008.

Si bé l'ampliació, reforma i/o restauració ha augmentat respecte dels anys anteriors a la crisi, no ha complert les expectatives que hi havia en aquesta especialitat per mitigar la caiguda de la producció de la construcció.

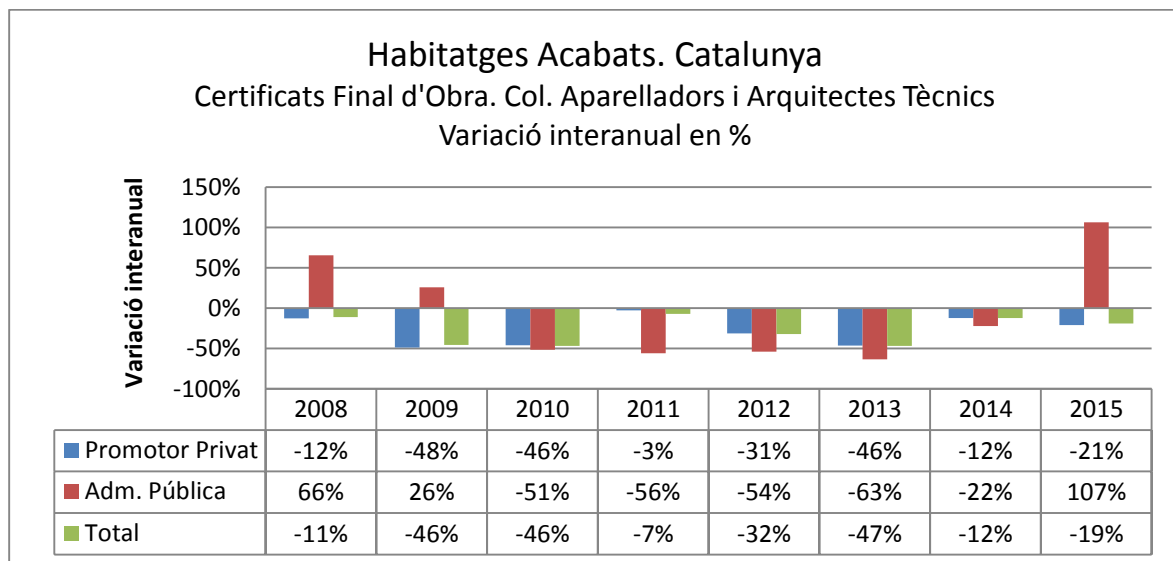
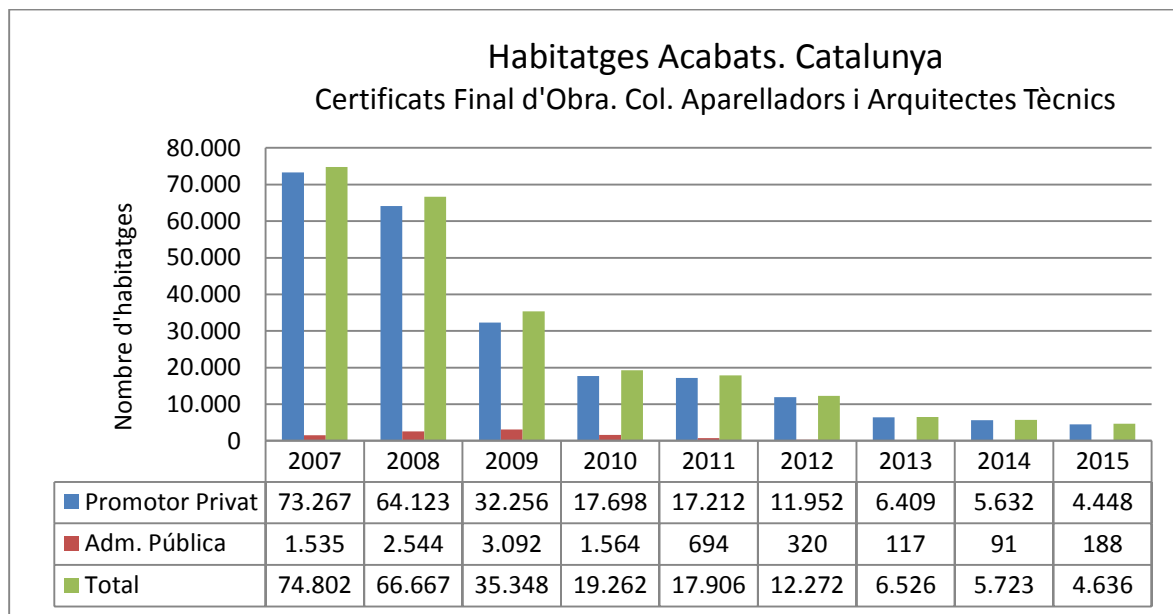

7 HABITATGES ACABATS

Una altra estadística destacada per conèixer l'activitat de l'any és el nombre de Certificats de Fi d'Obra que també recullen els Col·legis d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics.

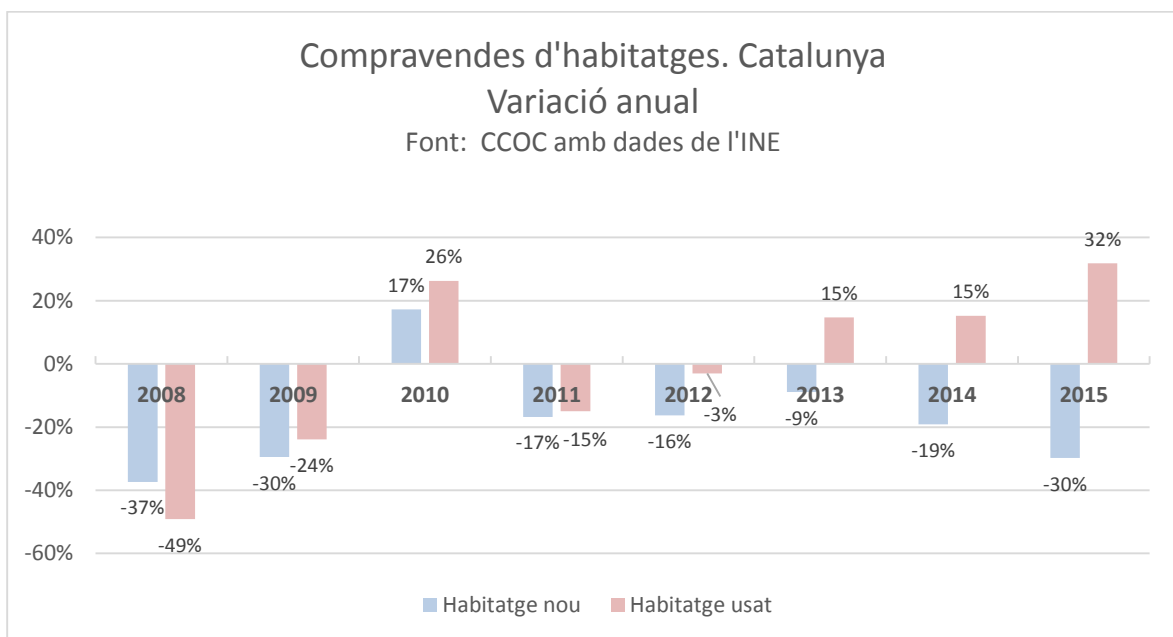
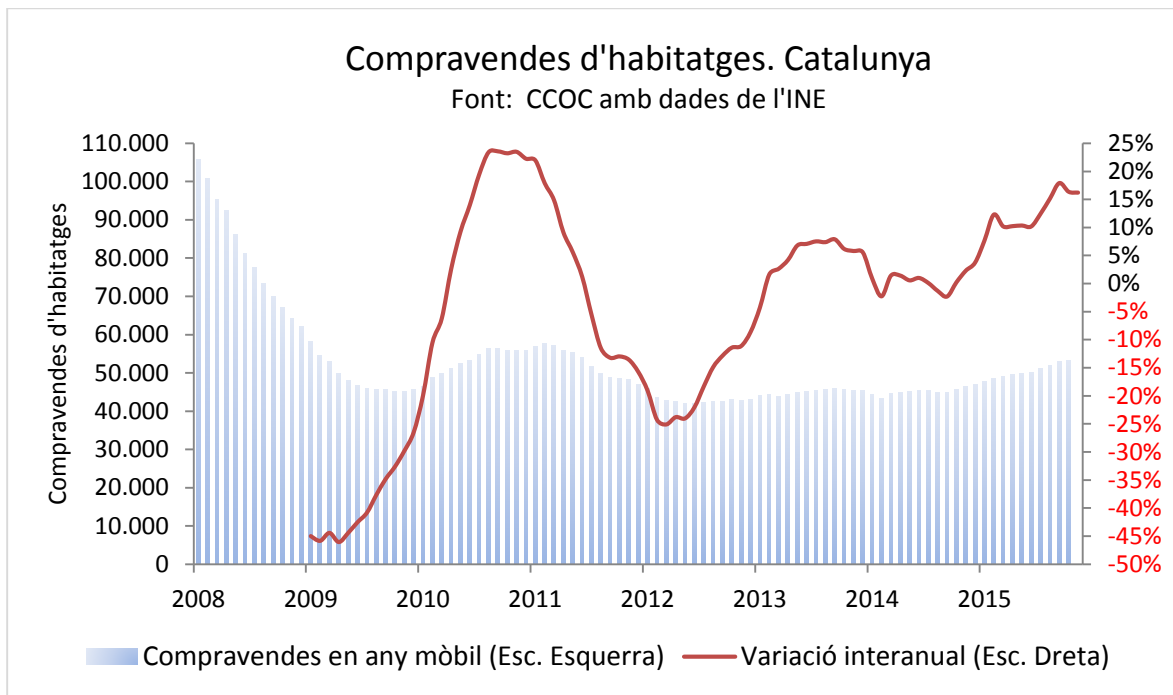
Respecte a aquest indicador, a Catalunya també s'han assolit mínims històrics. Així, el nombre de Certificats de Fi d'Obra s'ha reduït un 19% respecte del 2014 (1.087 habitatges menys), i un 94% des del 2007 (70.166 habitatges menys).

Si bé la promoció pública va augmentar durant el 2008 i el 2009, a partir d'aquesta data ha seguit la tònica de caiguda lliure de la promoció privada.

8 COMPRA-VENDA D'HABITATGES

Pel que fa a les compra-vendes d'habitatges, les dades de l'Institut Nacional de Estadística indiquen que l'any 2015 se'n varen realitzar 54.571 (un augment del 15,8% respecte del darrer any). D'aquestes, 8.581 foren compra-vendes d'habitatges nous (amb una caiguda del 29,8% en relació al 2014), i 45.990 d'habitatges usats (31,8% més que el 2014). Amb tot, aquestes xifres representen encara la meitats de les vendes realitzades el 2007.

9 ESTOCS D'HABITATGES NOUS SENSE VENDRE

Segons les dades del Ministeri de Foment l'estoc del d'habitatges nous sense vendre (diferencial sobre l'existent a 1-1-2004), va ser el 2014 a Catalunya de 82.753 habitatges, un 3% inferior al del 2013, que equivalia al 15,5% de l'existent a l'estat o al 2,13% del total del parc d'habitatges. Per demarcacions, l'estoc a Lleida representa el 3,87% del parc d'habitatges, i el de Girona el 2,91%.

DISTRIBUCIÓ DE L'ESTOC D'HABITATGES NOUS SENSE VENDRE

Font: Ministerio de Fomento

	Estoc 2014 habitatge nou(*)	% Estoc sobre total	% Estoc / parc hab.	Estoc 2013 habitatge nou	Estoc 2014/ Estoc 2013
Catalunya	82.753	15,45	2,13	85.307	-2,99
Barcelona	44.955	8,39	1,72	46.531	-3,39
Girona	14.401	2,69	2,91	14.877	-3,20
Lleida	9.610	1,79	3,87	9.822	-2,16
Tarragona	13.787	2,57	2,60	14.077	-2,06
Espanya	535.734	100	2,10	563.908	-5,00

(*)L'estoc és el diferencial sobre l'existent a 1-1-2004.

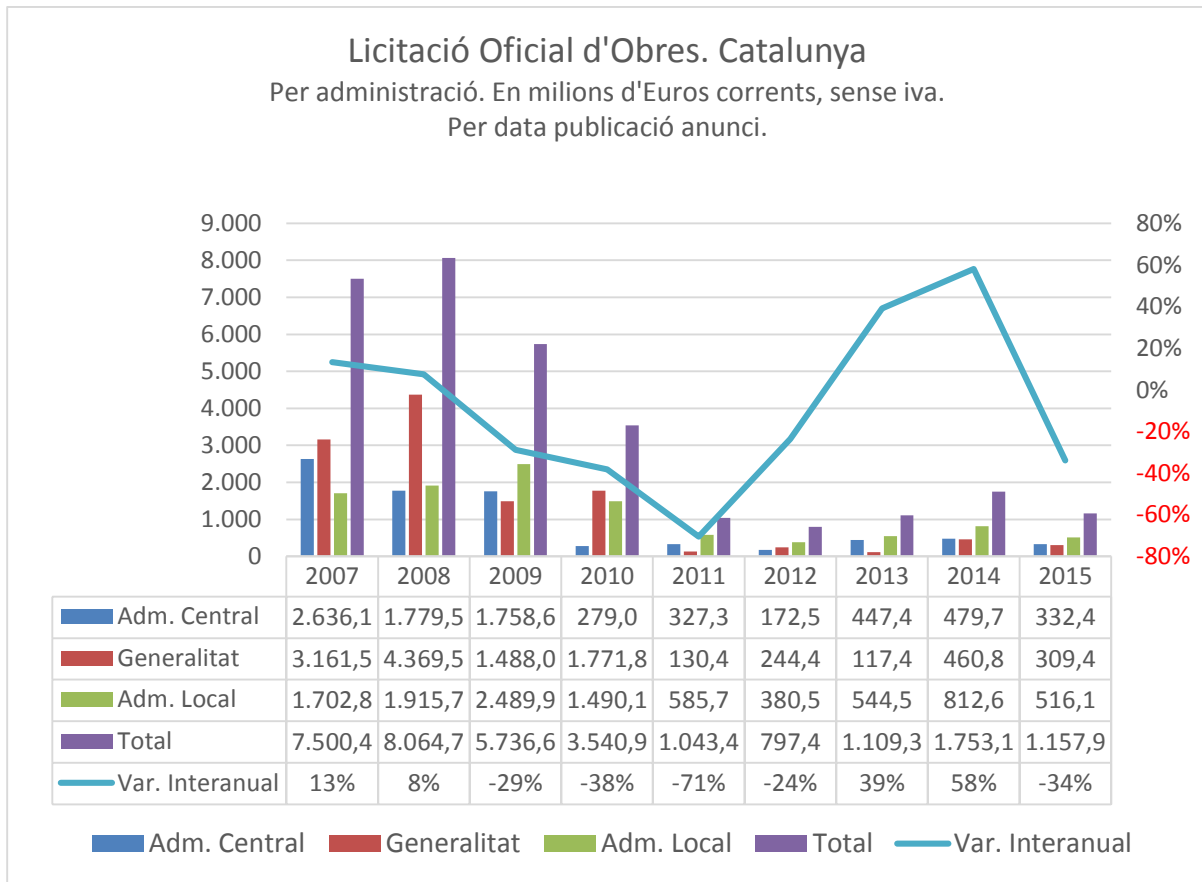
Segons Tinsa el 2015 hi havia a Barcelona 22.226 habitatges buits, un 22,1% de les finalitzades des del 2008; a Tarragona eren 8.913 habitatges (30,8%); a Girona, 6.068 habitatges (21,5%); i a Lleida, 5.631 habitatges, el 30,6% dels finalitzats des del 2008.

10 LICITACIÓ OFICIAL D'OBRES

L'any 2015 la licitació oficial d'obres va caure un 34% (595 milions d'euros menys d'un total de 1.158).

Quant a l'administració licitant, destaca la reducció de la licitació de l'Administració Local, del 36% (296 milions menys d'un total de 516), seguida de la Generalitat, un 33% inferior (151 milions d'euros menys d'un total de 309), i de l'Administració General de l'Estat, amb una baixada de la licitació del 31% (147 milions menys d'un total de 332, dels quals 85 milions licitats, una quarta part, provenen d'organismes amb ingressos propis, com autoritats portuàries, Enaire i Renfe). Cal recordar també que la licitació publicada representa només el 14% dels 8.064 milions licitats el 2008.

Pel que fa als organismes més licitadors, Infraestructures de Catalunya va licitar 79 obres per un import total de 195,5M€, seguida d'Administrador de Infraestructuras Ferroviarias (ADIF), amb 36 obres i 181,5M€ i Barcelona d'Infraestructures Municipals (BIMSA), amb 76 obres i 68,9M€.

El 36% de la licitació es va dedicar a l'edificació (421,3 milions d'euros, un 25% inferior al 2014), i el 64% restant, a l'obra civil (736,6 M€, una disminució del 38% respecte el 2014). Per categories, es van licitar 233,6M€ en infraestructures ferroviàries (un 32% més); 203,4M€ en urbanitzacions (-51%); 107 M€ en carreteres, especialment conservació i manteniment (-68%); 57,5 M€ en medi ambient (198%); i 38,6 M€ en ports (-19%).

LICITACIÓ OFICIALS D'OBRES 2015. CATALUNYA. PRINCIPALS ORGANISMES

Per data de publicació de l'anunci, import sense IVA

Nº	Organisme	Nº d'obres	Pressupost licitat
1	INFRAESTRUCTURES DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA	79	195.480.269,76
2	ADIF	36	181.494.448,56
3	BARCELONA D'INFRAESTRUCTURES MUNICIPALS, S.A.BIMSA	76	68.867.221,72
4	C. COM. SEGRITÀ	1	53.769.081,86
5	AUTORITAT PORTUARIA BARCELONA	14	48.975.677,72
6	ATLL CONCESSIONÀRIA DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA	9	28.851.226,59
7	SOC. EST. INFRAESTRUCTURAS TRANSPORTE TERRESTRE SA	6	27.534.019,77
8	INST. MUN. DE MERCATS DE BARCELONA	5	25.932.913,09
9	FUNDACIÓ PRIVADA HOSPITAL STA CREU I ST PAU	16	18.536.120,02
10	CONSORCI ZONA FRANCA BCN	5	16.002.572,44
11	AGÈNCIA DE L' HABITATGE DE CATALUNYA	18	15.566.581,09
12	AENA	11	15.468.012,24
13	CILSA	5	15.400.000,00
14	RENFE	17	14.227.789,57
15	GERENCIA INFRA. VIÀRIES I MOBILITAT (AJ. BARCELONA)	26	14.088.642,09
16	AGENCIA CATALANA AIGUA (ACA)	5	13.789.780,11
17	PATRONAT MUNICIPAL DE L'HABITATGE	5	13.082.299,48
18	D.G. CARRETERAS (M. FOMENTO)	4	11.212.722,09
19	ÀREA METROPOLITANA DE BARCELONA	17	10.224.680,42
20	SOC. MUN. BARCELONA GESTIÓ URBANÍSTICA S.A.BAGURSA	5	9.404.983,65
21	SERV. MUN. HABITATGE I ACT. URBANES,SA (AJ. TARRAGONA)	1	9.297.520,66
22	AJ. DE SANT FELIU DE LLOBREGAT	7	9.030.063,55
23	CONSORCI AIGÜES TARRAGONA	3	8.924.883,38
24	DIPUTACIÓ LLEIDA	17	8.821.781,86
25	CONSORCI D'EDUCACIÓ DE BARCELONA	18	8.776.662,76
26	INCASOL	7	7.867.093,79
27	F.G.C.	16	6.120.842,28
28	AJ. DE BADALONA	10	6.044.046,20
29	AUTORITAT PORTUARIA TARRAGONA	5	5.973.786,62
30	AJ. DE SANT BOI DE LLOBREGAT	6	5.834.303,75
31	ENGESTUR,S.A.	2	5.727.212,32
32	MERCABARNA S.A.	4	4.665.964,11
33	MARINA BADALONA S.A., PORT ESPORTIU I PESQUER.	2	4.551.411,18
34	AJ. DE CABRERA DE MAR	3	4.459.329,24
35	AJ. DE VALLS	4	4.339.764,16
36	AJ. DE TERRASSA	21	4.325.876,08
37	SERVEI CATALÀ DE LA SALUT	7	4.064.959,99
38	PROMUSA	1	3.891.306,60
39	ASCÓ SERVEIS ENTITAT PÚBLICA EMPRESARIAL	2	3.810.387,62
40	AJ. DE SANTA COLOMA DE GRAMENET	12	3.622.714,31
41	FUNDACIÓ RECERCA BIOMÈDICA GERMANS TRIAS I PUJOL	4	3.451.153,20
42	PORTS DE LA GENERALITAT	6	3.417.751,91
43	CEMENTIRIS DE BARCELONA S.A.	5	3.124.400,60
44	GERÈNCIA DE MEDI AMBIENT I SERVEIS URBANS (AJ. BARCELONA)	8	3.093.619,10
45	DEP. TERRITORI I SOSTENIBILITAT	5	2.925.350,28
46	HOSPITAL CLÍNIC I PROVINCIAL DE BARCELONA	3	2.901.189,67
47	PROMOCIONS URBANÍSTIQUES DE MATARÓ S.A (PUMSA)	5	2.837.437,51
48	DIPUTACIÓ TARRAGONA	8	2.816.244,89
49	BANC DE SANG I TEIXITS (BST)	2	2.694.066,11
50	C. COM. BERGUEDÀ	3	2.656.887,82
	ALTRES	796	209.917.467,21
	TOTAL	1353	1.157.894.521,03

LICITACIÓ PER CATEGORIES D'OBRES. CATALUNYA. 2015

Per data de publicació de l'anunci, import sense IVA

	Adm. Central		Generalitat		Adm. Local		Total	
	Milions €	Var.s/14	Milions €	Var.s/14	Milions €	Var.s/14	Milions €	Var.s/14
Edificació	70,7	69%	134,9	-37%	215,7	-30%	421,3	-25%
Residencial	-	-	20,4	30%	23,0	-53%	43,4	-33%
Habitatges familiars	-	-	20,4	30%	23,0	-53%	43,4	-33%
No residencial	70,7	69%	114,5	-42%	183,6	-28%	368,8	-26%
Administratives	3,5	-28%	12,6	321%	7,5	-74%	23,6	-36%
Docents	0,0	-100%	45,2	-68%	10,4	-68%	55,6	-70%
Esportives	0,0	-100%	11,2	-	35,0	-32%	46,3	-17%
Industrials i agrícoles	14,6	9997%	0,3	-	6,4	74%	21,3	460%
Sanitàries	-	-	36,5	-15%	22,3	7%	58,8	-8%
Socioculturals	-	-	2,6	351%	23,3	-47%	25,9	-42%
Terminals de transport	37,9	62%	4,1	-34%	0,3	-83%	42,2	36%
Altres	14,7	465%	2,0	-20%	78,4	8%	95,1	23%
Concessions	-	-	0,0	0,0%	9,1	145%	9,1	145%
Obra Civil	261,7	-40%	174,6	-29%	300,4	-40%	736,6	-38%
Carreteres i pistes d'aeroports	39,7	-84%	34,0	-36%	33,2	-22%	107,0	-68%
Carreteres (obra nova)	0,0	-100%	2,6	-	0,8	-67%	3,4	-98%
Obres de conservació i manteniment	39,7	-59%	31,4	-41%	32,5	-19%	103,6	-46%
Infraestructures Ferroviàries	156,1	18%	77,5	78%	0,0	-100%	233,6	32%
Contractes d'electrificació i senyalització	4,0	-81%	9,5	-	0,0	-100%	13,6	-36%
Infraes. i superestruct ferrocarril nova execució	-	-	18,5	50073%	-	-	18,5	50073%
Metros i tranvies	-	-	0,0	-100%	-	-	0,0	-100%
Obres de conservació i manteniment	146,6	34%	49,0	14%	0,0	-100%	195,6	27%
Renovacions de via	5,5	416%	0,5	-	-	-	6,0	463%
Medi Ambient	0,7	-76%	0,0	-100%	56,8	297%	57,5	198%
Obres pel medi ambient (tractaments selvàtics, repoblacions)	0,6	-81%	0,0	-100%	0,4	-72%	1,0	-84%
Pistes forestals i camins agrícoles	0,1	-	0,0	-100%	0,9	393%	1,0	126%
Plantes de tractament de residus sòlids urbans i abocadors	-	-	-	-	55,5	343%	55,5	343%
Obres Hidràuliques	23,0	257%	41,9	298%	30,7	5%	95,6	106%
Canals, canalitzacions i col.lectors	19,7	9515%	2,8	492%	3,0	-54%	25,5	253%
Depuradores, desalinitzadores, EDAR, ETAP	0,3	-	21,9	1075%	16,0	584%	38,3	810%
Preses	-	-	0,4	-15%	0,0	-100%	0,4	-50%
Xarxes de proveïment i sanejament, claveguerams	2,9	-53%	16,7	117%	11,8	-42%	31,5	-8%
Ports	35,3	-16%	3,3	-38%	-	-	38,6	-19%
Obres Portuàries (excepte terminals)	35,3	-16%	3,3	-38%	-	-	38,6	-19%
Urbanitzacions	6,9	-48%	17,8	57%	178,7	-54%	203,4	-51%
Aparcaments	-	-	1,5	-	0,6	-97%	2,1	-90%
Enllumenats	0,0	-100%	0,7	-42%	6,5	-33%	7,1	-41%
Pavimentacions	0,2	-	-	-	16,3	-46%	16,5	-46%
Urbanització general	6,7	-44%	15,6	53%	155,4	-53%	177,7	-50%
Concessions	-	-	0,0	-100%	0,2	-99%	0,2	-100%
Dret de superfície	-	-	-	-	0,7	-	0,7	-
TOTAL	332,4	-31%	309,4	-33%	516,1	-36%	1.157,9	-34%

Nota: A concessions i drets de superfície només es consigna el cost de l'obra, quan aquest es coneix.

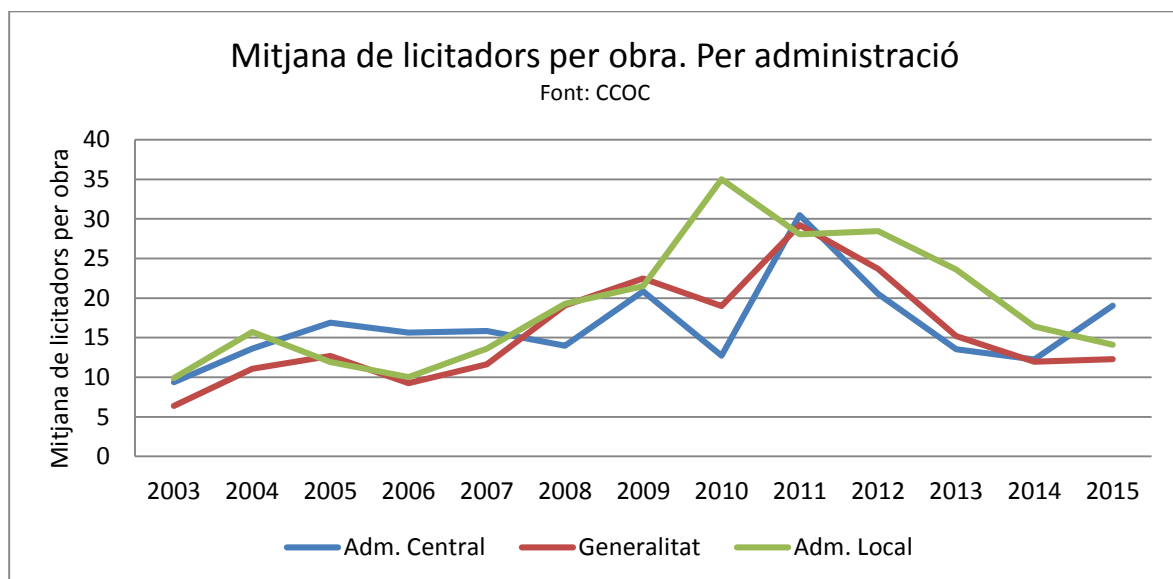
11 LA CONCURRÈNCIA EN EL MERCAT D'OBRA PÚBLICA

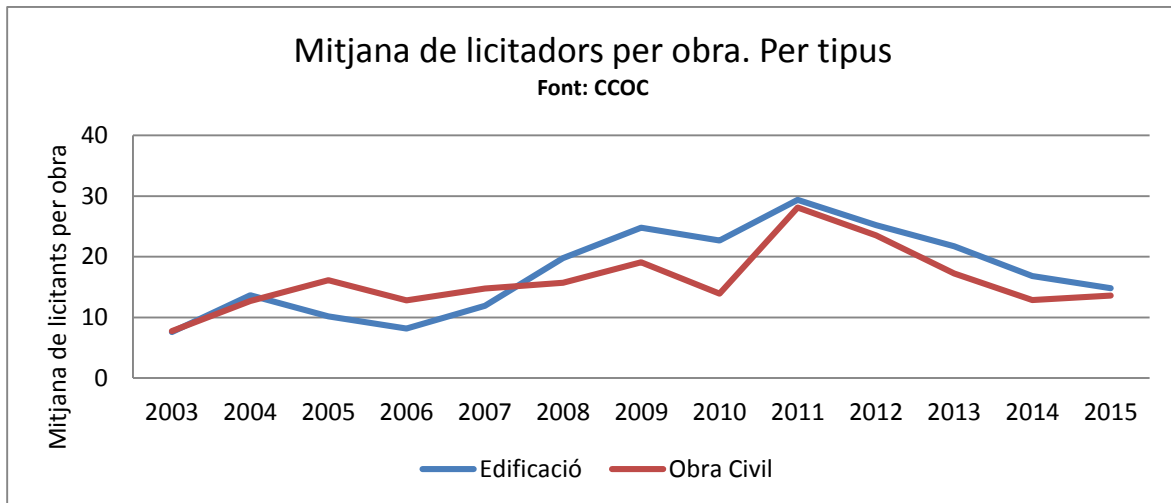
El nombre de licitadors per obra ha anat descendent des de l'any 2011, quan es va produir la màxima concurrència amb 29 licitadors de mitjana per obra, fins assolir un mínim el 2014 amb de 14 empreses.

El pic assolit el 2011 pot respondre a que, a l'haver disminuït progressivament el nombre de licitacions, augmentà inversament el nombre d'ofertes que rebien les diverses administracions. A més, moltes empreses que no participaven en el mercat d'obra pública, arran de la crisi de la construcció d'habitatges que s'inicià el 2008, varen optar per ampliar el seu mercat licitant en els concursos públics.

El canvi de tendència des de l'any 2011 podria estar ocasionat per la progressiva desaparició d'empreses i per la renúncia de moltes sobrevivents a licitar. La manca de crèdit, el risc que assumirien a causa de les fortes baixes de les ofertes que es presentaven respecte al preu inicial i certes pràctiques de les administracions licitants, desaconsellarien en aquell moment participar a l'obra pública.

Així mateix, el lleuger augment de licitadors del 2015, que s'ha produït sobretot a les licitacions de l'Administració Central i les de l'Agència de l'Habitatge de Catalunya, pot haver estat ocasionat, a més de la disminució de la licitació, per la millorar de les expectatives econòmiques generals, la normativa antimorositat i un accés més fàcil al crèdit que en anys anteriors.

MITJANA DE LICITADORS PER OBRA

Administració	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Adm. Central	15,8	14,0	20,9	12,7	30,5	20,5	13,5	12,3	19,0
Generalitat	11,6	19,1	22,5	19,0	29,2	23,7	15,2	12,0	12,3
Infraestructures.cat*	11,2	19,1	24,1	17,6	30,3	24,1	13,0	11,7	12,5
Incasòl	16,2	31,9	39,7	33,9	28,9	45,5	29,6	26,0	28,8
Agència de l'Habitatge Cat.*	5,8	8,9	18,2	27,2	20,7	15,4	14,5	9,0	14,5
Resta Geneneralitat	11,0	16,2	19,4	20,6	28,9	23,5	15,7	11,6	9,8
Adm. Local	13,6	19,3	21,5	35,0	28,1	28,4	23,6	16,4	14,1
Edificació	11,9	19,8	24,8	22,7	29,4	25,2	21,7	16,8	14,8
Obra Civil	14,8	15,7	19,1	13,9	28,1	23,5	17,2	12,9	13,6
TOTAL	13,9	17,1	21,7	17,8	28,8	24,5	18,8	13,9	14,2

* Infraestructures de la Generalitat de Catalunya, SAU i i l'Agència de l'Habitatge de Catalunya eren anteriorment GISA i ADIGSA, respectivament.

Font: CCOC

MITJANA DE LICITADORS PER OBRA. Variació interanual.

Administració	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Adm. Central	-12%	49%	-39%	139%	-33%	-34%	-9%	55%
Generalitat	64%	18%	-16%	54%	-19%	-36%	-21%	3%
Infraestructures.cat*	72%	26%	-27%	72%	-20%	-46%	-10%	7%
Incasòl	97%	24%	-15%	-15%	57%	-35%	-12%	11%
Agència de l'Habitatge Cat.*	54%	103%	50%	-24%	-26%	-6%	-38%	61%
Resta Geneneralitat	47%	20%	6%	40%	-19%	-33%	-26%	-16%
Adm. Local	42%	11%	63%	-20%	1%	-17%	-30%	-14%
Edificació	66%	25%	-9%	30%	-14%	-14%	-23%	-12%
Obra Civil	6%	22%	-27%	102%	-16%	-27%	-25%	5%
TOTAL	23%	26%	-18%	62%	-15%	-23%	-26%	2%

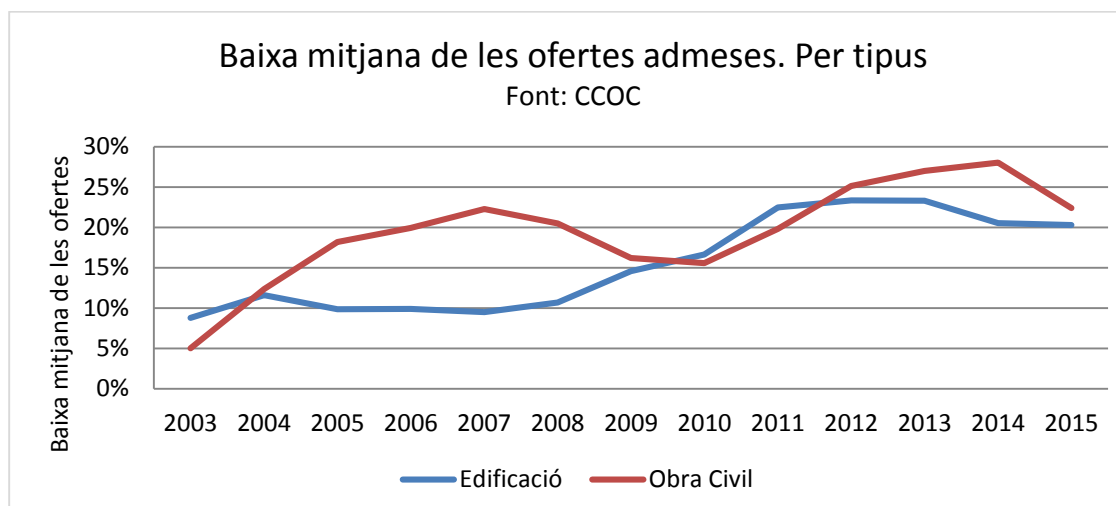
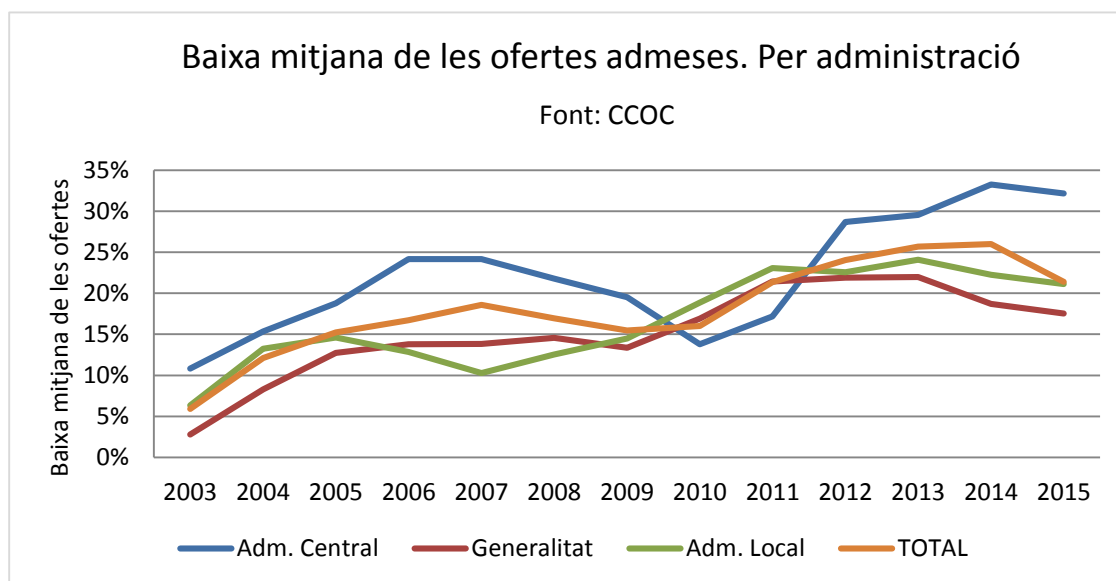
* Infraestructures de la Generalitat de Catalunya, SAU i i l'Agència de l'Habitatge de Catalunya eren anteriorment GISA i ADIGSA, respectivament.

Font: CCOC

La baixa mitjana de les ofertes admeses respecte el preu de licitació de les obres de les administracions públiques ha seguit una tendència ascendent des del 2010, en consonància amb la disminució de la licitació de les diverses administracions, amb un màxim durant el 2014.

L'any 2015 la baixa mitjana de les ofertes respecte al preu inicial fixat per l'administració ha estat del 21% (15% el 2009), 18 punts percentuals menys que el 2014, amb un màxim del 32% pel que fa a les obres licitades per l'Administració Central i un 22% per a les obres civils.

Tot i que el 2015 les baixes de les ofertes s'han moderat, la necessitat de les empreses d'aconseguir l'adjudicació d'obres les obliguen a assumir més riscos del que seria raonable tenint en compte el cost real de l'obra.

BAIXA MITJANA DE TOTES LES OFERTES ADMESES

Administració	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Adm. Central	24,2%	21,8%	19,5%	13,8%	17,2%	28,7%	29,6%	33,2%	32,2%
Generalitat	13,8%	14,6%	13,4%	16,9%	21,4%	21,9%	22,0%	18,7%	17,5%
Infraestructures.cat*	14,2%	12,9%	11,0%	15,8%	17,3%	17,5%	19,3%	15,6%	17,4%
Incasòl	9,4%	11,3%	17,9%	18,9%	25,2%	24,0%	26,1%	23,8%	24,5%
Agència de l'Habitatge Cat.*	11,7%	12,9%	17,6%	21,3%	23,5%	24,7%	25,5%	24,5%	16,2%
Resta Generalitat	15,1%	17,7%	15,3%	18,7%	23,8%	24,6%	25,8%	22,1%	17,6%
Adm. Local	10,3%	12,5%	14,5%	18,9%	23,1%	22,6%	24,1%	22,3%	21,1%
Edificació	9,5%	10,7%	14,6%	16,6%	22,5%	23,3%	23,3%	20,5%	20,3%
Obra Civil	22,3%	20,5%	16,2%	15,5%	19,8%	25,1%	27,0%	28,0%	22,4%
TOTAL	18,6%	17,0%	15,5%	16,0%	21,4%	24,1%	25,7%	26,0%	21,4%

* Infraestructures de la Generalitat de Catalunya, SAU i i l'Agència de l'Habitatge de Catalunya eren anteriorment GISA i ADIGSA, respectivament.

Font: CCOC

BAIXA MITJANA DE TOTES LES OFERTES ADMESES. Variació interanual en punts percentuals

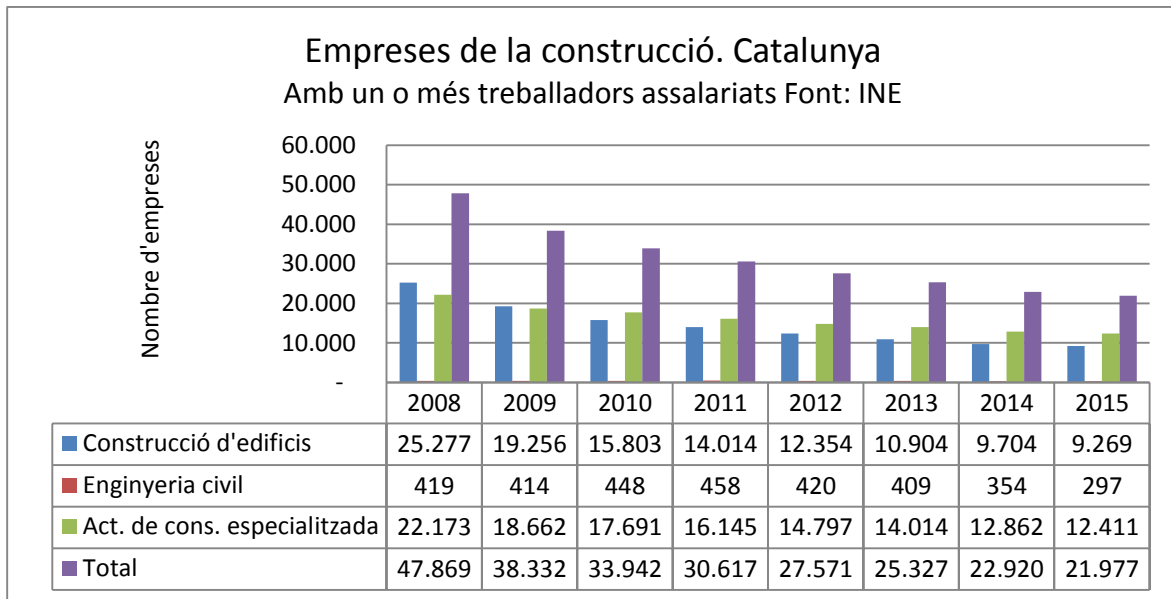
Administració	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Adm. Central	-9,8	-10,4	-29,2	24,4	67,0	3,1	12,4	-3,2
Generalitat	5,1	-8,3	26,7	26,6	2,2	0,4	-15,0	-6,3
Infraestructures.cat*	-8,8	-15,1	44,1	9,5	0,9	10,6	-19,0	11,1
Incasòl	20,6	58,8	5,6	33,1	-4,8	8,8	-8,9	3,0
Agència de l'Habitatge Cat.*	10,3	36,1	21,0	10,3	5,1	3,5	-4,1	-33,9
Resta Generalitat	17,3	-13,7	22,3	27,2	3,4	4,6	-14,3	-20,2
Adm. Local	22,0	15,6	30,3	22,3	-2,3	6,7	-7,5	-5,1
Edificació	12,2	36,7	14,1	35,0	3,9	-0,3	-11,8	-1,2
Obra Civil	-8,1	-20,9	-4,0	27,3	26,9	7,5	3,8	-20,2
TOTAL	-8,7	-8,8	3,6	33,3	12,6	6,8	1,3	-17,8

* Infraestructures de la Generalitat de Catalunya, SAU i i l'Agència de l'Habitatge de Catalunya eren anteriorment GISA i ADIGSA, respectivament.

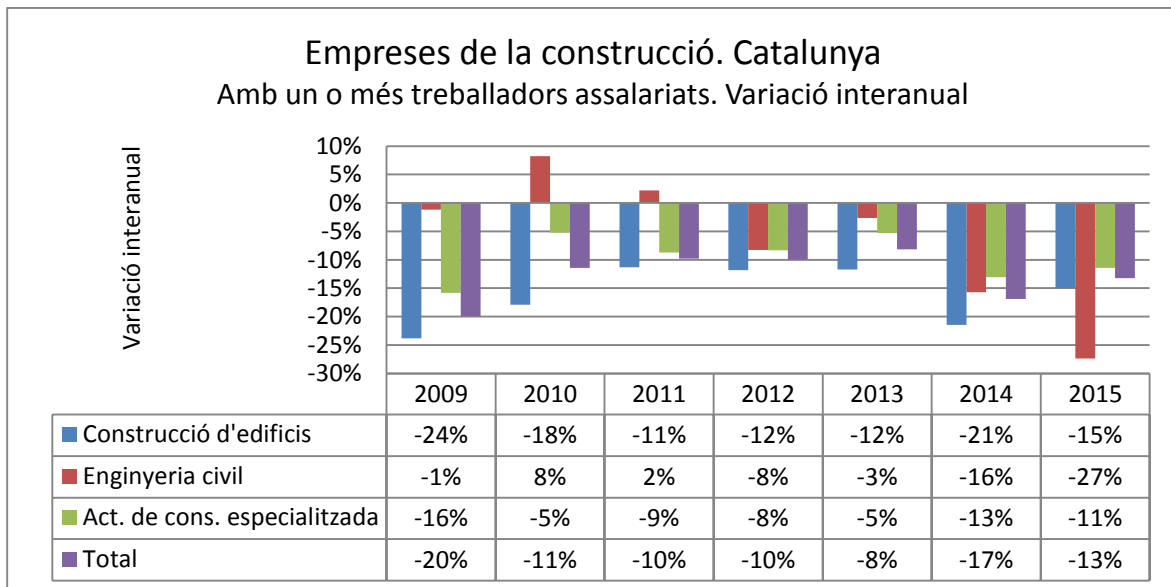
Font: CCOC

12 ESTRUCTURA EMPRESARIAL DE LA CONSTRUCCIÓ A CATALUNYA

La greu situació del sector de la construcció provocada per la manca de projectes, l'extrema competència en preus entre les empreses i les dificultats financeres, va abocar al tancament de nombroses empreses.

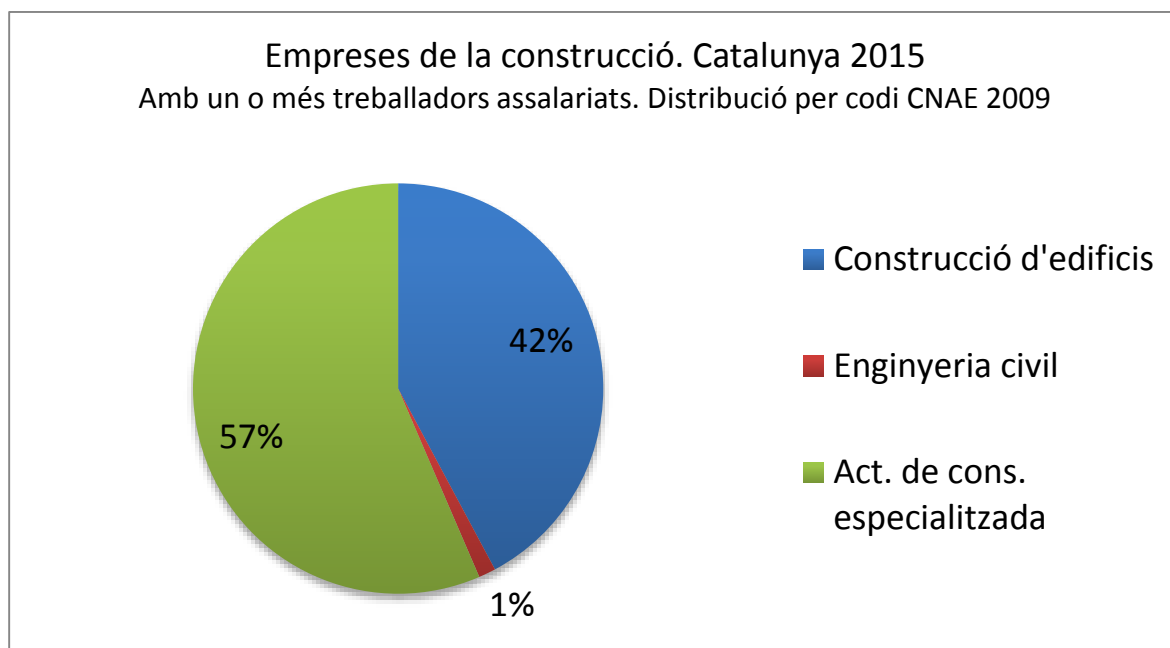

Així, si el 2008 hi havia 47.869 empreses de construcció d'edificis, enginyeria civil i activitats de construcció amb un o més treballadors en alta al Directorio Central de Empresas (DIRCE), el 2015 n'hi havia 21.977. És a dir, en aquest període s'han perdut 25.892 empreses, el 54% de les existents el 2008.

De les 21.977 empreses en alta al DIRCE el 2015, 57% es dedica a activitats de construcció especialitzada, el 42% a construcció d'edificis, i el 1%, a enginyeria civil.

Com és inevitable en un moment de crisi, totes les empreses que sobreviuen es veuen abocades a disminuir progressivament el nombre de treballadors o a tancar, com reflecteixen les taules següents.

Si l'any 2008 hi havia a Catalunya 200 empreses de la construcció amb més de 100 treballadors, el 2015 només en resten 62.

NOMBRE D'EMPRESSES DE LA CONSTRUCCIÓ. CATALUNYA

Per estrat de treballadors. CNAE: 412, 42, 43

Directorio Central de Empresas.

Estrat de treballadors	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Sense assalariats	46.568	45.574	42.125	40.504	39.920	35.758	35.929	36.872
D'1 a 2 assalariats	23.936	19.189	18.268	16.455	16.209	15.822	14.529	13.836
De 3 a 5 assalariats	11.245	9.036	7.685	7.254	5.875	5.082	4.570	4.405
De 6 a 9 assalariats	5.648	4.522	3.545	3.060	2.510	2.082	1.850	1.785
De 10 a 19 assalariats	4.278	3.484	2.666	2.315	1.802	1.435	1.234	1.219
De 20 a 49 assalariats	2.203	1.637	1.362	1.166	908	713	577	575
De 50 a 99 assalariats	359	296	262	247	177	128	101	95
De 100 a 199 assalariats	139	124	108	86	63	38	38	39
De 200 a 499 assalariats	47	32	34	24	19	20	15	16
De 500 a 999 assalariats	11	8	8	6	6	5	4	5
De 1000 a 4999 assalariats	2	3	2	4	2	2	2	2
De 5000 o més assalariats	1	1	2	-	-	-	-	-
Total	94.437	83.906	76.067	71.121	67.491	61.085	58.849	58.849

Font: CCOC amb dades INE

NOMBRE D'EMPRESES DE LA CONSTRUCCIÓ. CATALUNYA. Variació interanual

Per estrat de treballadors. CNAE: 412, 42, 43

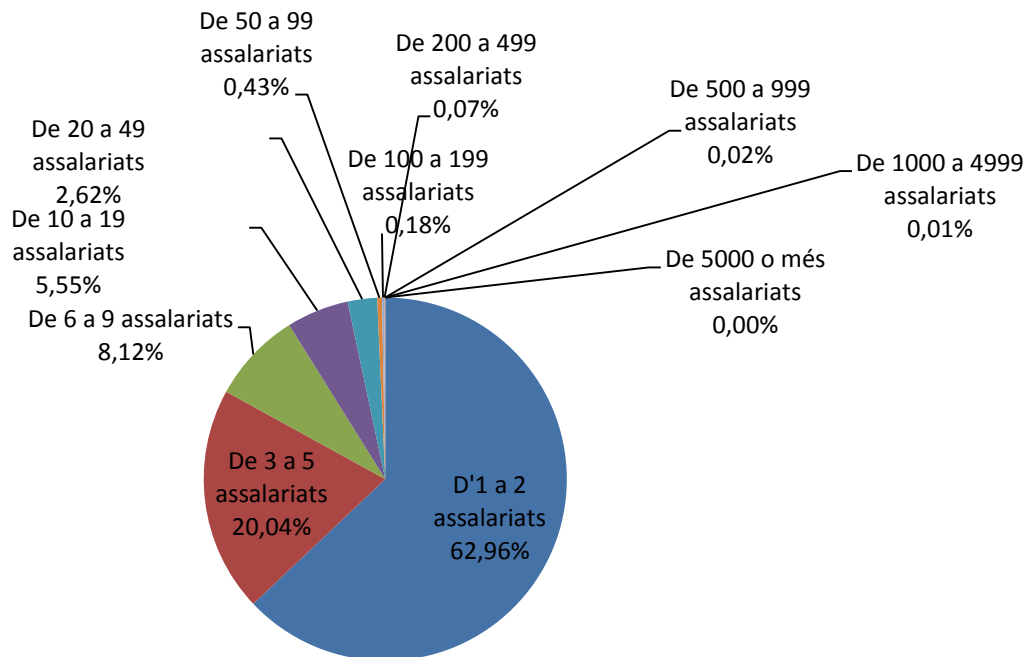
Directorio Central de Empresas.

Estrat de treballadors	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Sense assalariats	-2%	-8%	-4%	-1%	-10%	0%	3%
D'1 a 2 assalariats	-20%	-5%	-10%	-1%	-2%	-8%	-5%
De 3 a 5 assalariats	-20%	-15%	-6%	-19%	-13%	-10%	-4%
De 6 a 9 assalariats	-20%	-22%	-14%	-18%	-17%	-11%	-4%
De 10 a 19 assalariats	-19%	-23%	-13%	-22%	-20%	-14%	-1%
De 20 a 49 assalariats	-26%	-17%	-14%	-22%	-21%	-19%	0%
De 50 a 99 assalariats	-18%	-11%	-6%	-28%	-28%	-21%	-6%
De 100 a 199 assalariats	-11%	-13%	-20%	-27%	-40%	0%	3%
De 200 a 499 assalariats	-32%	6%	-29%	-21%	5%	-25%	7%
De 500 a 999 assalariats	-27%	0%	-25%	0%	-17%	-20%	25%
De 1000 a 4999 assalariats	50%	-33%	100%	-50%	0%	0%	0%
De 5000 o més assalariats	0%	100%	-100%	-	-	-	-
Total	-11%	-9%	-7%	-5%	-9%	-4%	0%

Font: CCOC amb dades INE.

Distribució d'empreses de la construcció. Catalunya. Any 2015

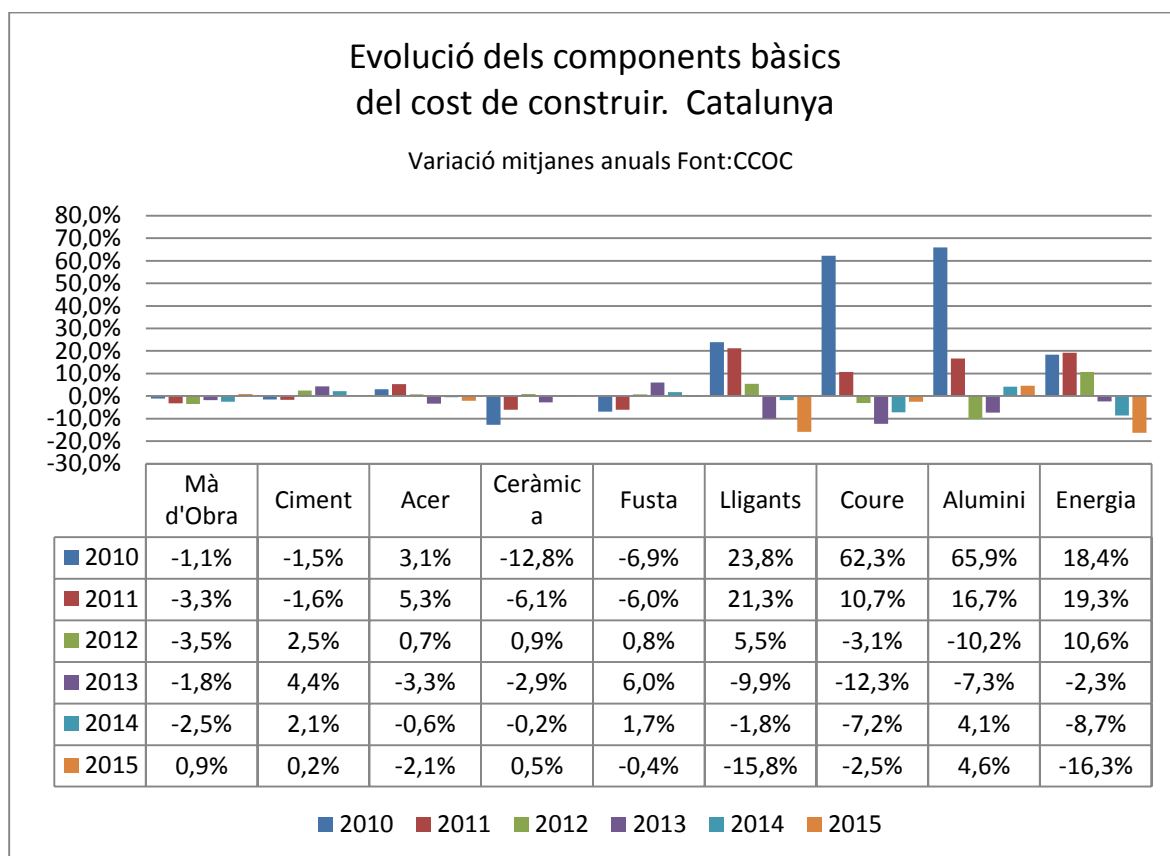
Per estrats d'assalariats. CNAE: 412,42,43

13 ELS COSTOS DE CONSTRUIR

Malgrat el tímid repunt del sector de la construcció el 2015, els preus de construir, en una indústria molt intensiva en el consum de matèries primeres i energia, han continuat caient, fins assolir un -4,3% interanual (-3,2% l'edificació i -7,1% l'obra civil).

Aquesta sorprenent progressió concorda amb l'Índex de Preus Industrials (IPI), la davallada del qual ha estat del -2,1% l'any 2015, però que a l'abril del 2016 s'ha situat en el -6,1%, caiguda de preus que no es produïa des del juliol del 2009, amb un -6,5%. Pel que fa a l'Índex de Preus de Consum (IPC), la inflació a Catalunya ha estat del 0,3% a causa de l'augment del consum.

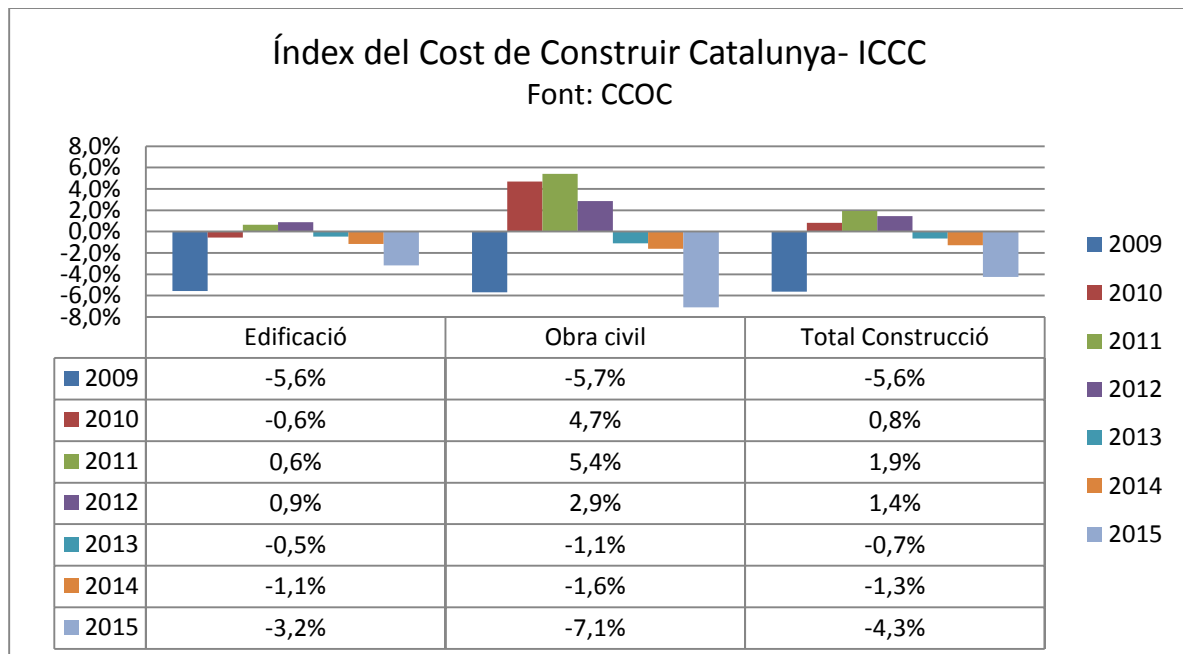

Aquest comportament dels preus s'explica principalment per l'encara poca demanda de productes locals i la davallada de preus de matèries amb cotització internacional, causada per la disminució d'activitat dels països emergents, sobretot de la Xina, Brasil i Rússia, a la que s'ha d'afegir més recentment l'alentiment del creixement de les economies d'Estats Units i Europa.

És molt significativa la caiguda del preu del petroli, que està experimentant un excés de producció per la incorporació de nous països, i la del coure. Per contra, l'alumini ha experimentat un augment de preu a causa del seu us alternatiu al coure, per exemple, en el cablejat.

La inundació dels mercats globals de productes d'acer barat de la Xina, la caiguda del preu del mineral de ferro, així com la tendència descendent del preu de la ferralla, permeten preveure que a mig termini els preus de l'acer corrugat i dels perfils tendiran a la baixa.

Els augments salarials pactats recentment han revertit la tendència negativa dels salaris en els darrers exercicis.

14 LA CONSTRUCCIÓ I EL PIB. COMPARATIVA EUROPEA

Com és notori, el sector de la construcció és i ha estat bàsic a l'economia catalana i espanyola. Si als 28 països de la Unió Europea la construcció ha representat de mitjana el 5,3% del PIB, a Catalunya ha estat del 7,5%. I en els períodes de més bonança el pes de la construcció era el doble que a la mitjana del 28 països. Això explica la duresa de la crisi en milers d'empreses i centenars de milers de llocs de treball.

A Catalunya, l'any 2006 la construcció va arribar a constituir el 10,7% del PIB, quan el 2015 aquest ha caigut fins el 4,3% del PIB. La disminució del PIB, que es va iniciar el 2008, va

arribar al seu màxim el 2009, any en que la producció de la construcció va caure un 19,7%. L'any 2015, l'augment del PIB ha estat del 3,4%, certificant el canvi de tendència del sector, si bé resta encara molt lluny d'assolir la normalització.

APORTACIÓ DE LA CONSTRUCCIÓ AL PIB

Valor afegit brut en % del PIB

País	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	06-15
Alemanya	3,5	3,5	3,6	3,7	3,9	3,9	4,0	4	4,1	4,2	3,8
Àustria	6,1	6,2	6,2	6,1	5,8	5,7	5,7	5,7	5,7	5,6	5,9
Bèlgica	4,7	4,8	5,1	5,1	5,0	5,1	5,1	5	5,1	5,0	5,0
Dinamarca	4,9	4,9	5,2	4,4	3,8	4,0	4,0	4	3,9	3,9	4,3
França	5,2	5,5	5,7	5,7	5,5	5,5	5,3	5,3	5,1	4,8	5,4
Holanda	5,0	5,1	5,2	5,4	4,8	4,7	4,3	4,1	4,1	4,1	4,7
Itàlia	5,3	5,4	5,4	5,4	5,1	5,0	4,8	4,6	4,5	4,4	5,0
Regne Unit	6,4	6,5	6,0	5,4	5,4	5,4	5,2	5,2	5,5	5,7	5,7
Polònia	5,8	5,9	5,9	5,6	5,1	4,8	4,3	4,0	3,9	4,0	4,9
Suècia	5,2	5,5	5,4	5,1	5,2	5,1	4,9	4,8	5,3	5,7	5,2
<i>Mitjana 10 països seleccionats</i>	5,2	5,3	5,4	5,2	5,0	4,9	4,8	4,7	4,7	4,7	5,0
European Union (28 countries)	5,7	5,8	5,8	5,6	5,2	5,1	4,9	4,8	4,8	4,9	5,3
Espanya	10,4	10,1	10,1	9,9	8,1	6,9	5,8	5,1	4,9	5,0	7,6
Catalunya	10,7	10,5	10,5	10,2	7,8	6,6	5,2	4,5	4,3	4,3	7,5

Font: CCOC amb dades d'Eurostat i Idescat

VARIACIÓ ANUAL DEL PIB DE LA CONSTRUCCIÓ

% Variació en volum respecte l'any anterior

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Alemanya	-0,4	-0,7	-0,3	-2,9	7,6	3,8	-1,2	-1,2	2,6	0,0
Àustria	-1,7	3,2	-1,3	-9,5	-3,9	-0,9	-0,6	-2	-2,0	0,0
Bèlgica	9,7	1,8	1,1	0,0	0,2	6,0	0,8	-1,5	3,3	2,0
Dinamarca	8,1	-3,1	5,3	-9,3	-12,3	3,5	2,4	0,6	3,4	3,6
França	2,4	4,5	-1,6	-6,0	-2,3	-2,0	-5,3	0,1	-3,6	-3,5
Holanda	3,3	6,2	4,0	-4,4	-10,9	0,9	-8,1	-4,7	3,2	8,0
Itàlia	2,2	0,2	-2,9	-7,9	-3,7	-5,2	-6,9	-5,0	-4,6	-0,7
Polònia	10,1	7,5	-0,8	11,6	6,1	13,5	-4,0	-5,1	9,0	4,6
Regne Unit	0,8	2,2	-2,6	-13,2	8,6	2,2	-7,5	1,6	6,9	3,3
Suècia	10,2	6,6	-6,5	-9,6	3,6	-2,3	-5,9	-3,7	12,1	9,8
<i>Mitjana 10 països seleccionats</i>	4,5	2,8	-0,6	-5,1	-0,7	2,0	-3,6	-2,1	3,0	2,7
European Union (28 countries)	3,4	2,1	-1,1	-7,4	-2,2	-1,8	-5,8	-2,3	1,3	1,6
Espanya	2,0	0,5	0,2	-7,6	-14,5	-12,8	-14,3	-9,8	-2,1	5,2
Catalunya	7,6	1,0	-2,1	-7,4	-19,7	-10,1	-20,1	-9,8	-2,5	3,4

Font: CCOC amb dades d'Eurostat i Idescat

15 INSTANTÀNIA ESTADÍSTICA DE LA CONSTRUCCIÓ CATALANA 2009-2015

ESTADÍSTICA	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2010	2011	2012	2013	2014	2015
CONSUM DE CIMENT (milers de tones)													
CATALUNYA	4.382	3.483	3.046	2.125	1.586	1.455	1.566	-20,5%	-12,6%	-30,2%	-25,4%	-8,2%	7,6%
PRODUCCIÓ DE FORMIGÓ PREPARAT (milers de m3)													
CATALUNYA	8.565	6.680	5.222	3.946	2.983	2.635	2.781	-22,0%	-21,8%	-24,4%	-24,4%	-11,7%	5,5%
Barcelona	5.112	3.837	2.984	2.457	1.812	1.647	1.723	-24,9%	-22,2%	-17,7%	-26,2%	-9,1%	4,6%
Girona	1.420	1.133	937	511	369	391	412	-20,2%	-17,3%	-45,5%	-27,7%	5,8%	5,5%
Lleida	791	668	584	443	407	300	298	-15,6%	-12,5%	-24,2%	-8,1%	-26,2%	-0,7%
Tarragona	1.242	1.042	717	536	395	297	348	-16,1%	-31,2%	-25,3%	-26,3%	-24,8%	17,0%
TREBALLADORS ASSALARIATS A LA SEURETAT SOCIAL (a finals d'any)													
CATALUNYA	183.133	161.870	129.967	105.996	94.550	96.894	104.544	-11,6%	-19,7%	-18,4%	-10,8%	2,5%	7,9%
Barcelona	125.056	110.483	88.743	71.831	64.172	66.099	71.451	-11,7%	-19,7%	-19,1%	-10,7%	3,0%	8,1%
Girona	22.229	20.019	16.271	13.655	12.154	12.374	13.539	-9,9%	-18,7%	-16,1%	-11,0%	1,8%	9,4%
Lleida	13.365	11.614	9.761	7.999	7.091	7.333	7.888	-13,1%	-16,0%	-18,1%	-11,4%	3,4%	7,6%
Tarragona	22.483	19.754	15.192	12.511	11.133	11.088	11.666	-12,1%	-23,1%	-17,6%	-11,0%	-0,4%	5,2%
POBLACIÓ OCUPADA (EPA) (milers de persones; IV trimestre)													
CATALUNYA	309,9	264,7	231,2	179,6	186,9	191,9	177,8	-14,6%	-12,7%	-22,3%	4,1%	2,7%	-7,3%
Barcelona	215,4	175,1	156,2	113,5	123,9	131,0	117,9	-18,7%	-10,8%	-27,3%	9,2%	5,7%	-10,0%
Girona	36,0	34,7	26,4	24,4	21,5	20,8	18,8	-3,6%	-23,9%	-7,6%	-11,9%	-3,3%	-9,6%
Lleida	22,5	20,1	17,2	14,6	15,2	16,9	17,7	-10,7%	-14,4%	-15,1%	4,1%	11,2%	4,7%
Tarragona	36,0	34,8	31,4	27,1	26,3	23,2	23,4	-3,3%	-9,8%	-13,7%	-3,0%	-11,8%	0,9%
COMPRA-VENDA D'HABITATGES. CATALUNYA (nombre d'habitatges)													
Noves	20.333	23.836	19.842	16.609	15.124	12.227	8.581	17,2%	-16,8%	-16,3%	-8,9%	-19,2%	-29,8%
Usades	25.353	32.021	27.234	26.406	30.284	34.886	45.990	26,3%	-14,9%	-3,0%	14,7%	15,2%	31,8%
TOTAL	45.686	55.857	47.076	43.015	45.408	47.113	54.571	22,3%	-15,7%	-8,6%	5,6%	3,8%	15,8%
HABITATGES ACABATS. CATALUNYA (nombre d'habitatges)													
Promoció Privada	33.041	17.834	17.370	12.015	6.447	5.632	4.448	-46,0%	-2,6%	-30,8%	-46,3%	-12,6%	-21,0%
Promoció Pública	3.208	1.564	694	320	117	91	188	-51,2%	-55,6%	-53,9%	-63,4%	-22,2%	106,6%
TOTAL HABITATGES ACABATS	36.249	19.398	18.064	12.335	6.564	5.723	4.636	-46,5%	-6,9%	-31,7%	-46,8%	-12,8%	-19,0%
HABITATGES INICIATS. CATALUNYA (nombre d'habitatges)													
Obra nova	11.554	9.537	6.437	3.940	2.401	3.635	5.423	-17,5%	-32,5%	-38,8%	-39,1%	51,4%	49,2%
Reforma i ampliació	5.053	9.003	8.858	6.190	6.061	6.102	7.005	78,2%	-1,6%	-30,1%	-2,1%	0,7%	14,8%
TOTAL HABITATGES INICIATS	16.607	18.540	15.295	10.130	8.462	9.737	12.428	11,6%	-17,5%	-33,8%	-16,5%	15,1%	27,6%
LICITACIÓ OFICIAL D'OBRES (dades anuals, milions d'€ corrents IVA exclòs; % variació nominal)													
per TIPUS D'OBRA													
Edificació	2.648,1	1.845,6	529,0	461,7	332,0	564,5	421,3	-30,3%	-71,3%	-12,7%	-28,1%	70,0%	-25,4%
Obra Civil	3.088,5	1.695,3	514,4	335,7	777,3	1.188,6	736,6	-45,1%	-69,7%	-34,7%	131,5%	52,9%	-38,0%
per ORGANISMES													
Adm. General de l'Estat	1.758,6	279,0	327,3	172,5	447,4	479,7	332,4	-84,1%	17,3%	-47,3%	159,4%	7,2%	-30,7%
Generalitat	1.488,0	1.771,8	130,4	244,4	117,4	460,8	309,4	19,1%	-92,6%	87,3%	-52,0%	292,4%	-32,8%
Administració Local	2.489,9	1.490,1	585,7	380,5	544,5	812,6	516,1	-40,2%	-60,7%	-35,0%	43,1%	49,3%	-36,5%
TOTAL LICITACIÓ OFICIAL	5.736,6	3.540,9	1.043,4	797,4	1.109,3	1.753,1	1.157,9	-38,3%	-70,5%	-23,6%	39,1%	58,0%	-34,0%
ÍNDEX DE COSTOS DE CONSTRUIR. ICC* . CATALUNYA													
(Índex base desbre 1994 = 100, promitjos anuals)													
Edificació	182,5	181,5	182,6	184,2	183,4	181,3	175,5	-0,6%	0,6%	0,9%	-0,5%	-1,1%	-3,2%
Obra Civil	188,2	197,0	207,6	213,6	211,3	207,9	193,1	4,7%	5,4%	2,9%	-1,1%	-1,6%	-7,1%

font : CCOC amb dades de Ciment Català, ANEFHOP, INSS, INE, Ministerio de Fomento i CCOC.

16 PREVISIONS PER L'ANY 2016

L'economia catalana manté un creixement sostingut des del 2014 i totes les previsions apunten que el 2016 també serà positiu.

El producte interior brut de Catalunya ha registrat un creixement interanual del 3,7% al primer trimestre del 2016, segons l'Avanç del PIB, que elabora el Departament de la Vicepresidència i d'Economia i Hisenda conjuntament amb l'Idescat.

El sector de la construcció presenta un increment interanual del 4,2%, els serveis del 3,8% i la indústria del 3,6%; mentre que l'agricultura mostra una variació interanual del -0,7%. En termes inter trimestrals, el PIB de l'economia catalana ha crescut un 0,8%.

Durant l'any 2015, el creixement es va basar principalment en la demanda interna i en l'evolució força positiva de les exportacions de béns i de serveis. Els diferents indicadors de conjuntura apunten que, durant el primer trimestre d'enguany, el patró de comportament és similar.

PRUDUCTE INTERIOR BRUT DE CATALUNYA

	II/2015	III/2015	IV/2015	I/2016
PIB. Variació interanual	3,2	3,6	3,9	3,7 (a)
Agricultura	-0,5	-2	-2,4	-0,7 (a)
Indústria	2,2	3,1	3,4	3,6 (a)
Construcció	3,5	4	4,2	4,2 (a)
Serveis	3,5	3,8	4	3,8 (a)
PIB. Variació inter trimestral	1	0,8	1	0,8 (a)

(a) Dades avançades.

Font: Idescat i Dep. Vicepresidència i d'Economia i Hisenda

El sector de la construcció és el que presenta el major increment interanual del valor afegit brut amb un 4,2%, com el IV trimestre del 2015, i ja porta cinc trimestre consecutius de creixement.

Els plans de consolidació fiscal de l'economia espanyola i catalana, que tenen l'objectiu d'aconseguir l'equilibri pressupostari dels comptes públics, s'han sustentat fonamentalment en la disminució de inversió pública, que explica el 45% de la reducció del dèficit públic a Espanya en el període 2009-2015, i tot fa preveure que ho continuaran fent. Així mateix, la finalització del cicle electoral està donant lloc a un descens remarcable de la licitació

d'obres públiques, com ja s'ha constatat durant el primer trimestre del 2016 amb un descens de la licitació del 23% respecte el mateix període de l'any passat.

Si l'inici de la recuperació del sector de la construcció a finals del 2014 i principis del 2015 es va basar en l'obra pública, el relleu, d'avant l'atonía d'aquesta, l'ha pres la construcció d'habitatge i d'edificis per al comerç, magatzem, recreació i turisme, mantenint-se la rehabilitació amb una demanda estable. Per contra, les oficines i els edificis industrials han minvat l'impuls inicial.

El sector immobiliari ha vist una reactivació des de finals del 2013, amb una pujada del nombre de transaccions i dels preus, en part gràcies a les polítiques monetàries del Banc Central Europeu, que ha reduït els tipus d'interès i injectat liquiditat a l'economia, afavorint el mercat hipotecari, i la pressió compradora dels fons internacionals. Existeix, però, un mercat dual: zones amb alta demanda estrangera o d'alt poder adquisitiu, com a l'àrea metropolitana de Barcelona, algunes grans ciutats de Catalunya i zones costeres, especialment a la Costa Brava, on pugen els preus, i la resta que es manté amb elevats estocs, poca demanda i preus estancats.

Segons l'Euroconstruct de desembre del 2015, les previsions són els següents.

EVOLUCIÓ PREVISTA DEL MERCAT DE LA CONSTRUCCIÓ
ESPANYA
% canvi en termes reals

Tipus d'obra	2015	2016	2017
Edificació	1,2	5,4	4,4
Nova	-0,1	7,2	5,0
Rehabilitació i manteniment	3,0	3,0	3,6
Obra Civil	6,0	1,6	2,7
Nova	6,4	1,0	2,0
Renovació i manteniment	4,9	3,0	4,5
Total	2,4	4,4	4,0
Font: Euroconstruct, desembre 2015			

D'acord amb FUNCAS, el consens mitjà entre diversos organismes és que a Espanya la inversió en construcció (formació bruta de capital fix) augmenti el 2015 el 3,7% i el 2016 el 4,4%.

PREVISIONS INVERSIÓ (FBCF) CONSTRUCCIÓ. ESPANYA
% Variació interanual

	2016	2017
Analistas Financieros Internacionales (AFI)	4,6	4,9
Banco Bilbao Vizcaya Argentaria (BBVA)	3,1	4,1
Bankia	3,2	3
Centro de Predicción Económica (CEPREDE-UAM)	3,5	4,8
CEOE	4,3	3,8
CaixaBank	3,2	3,6
Santander	5,7	5,7
CONSENS (Mitjana 17 institucions)	3,7	3,9

Font: Funcas (maig 2016)

En síntesi, tot fa indicar que la lenta recuperació en producció i llocs de treball en el sector de la construcció es mantindrà durant el 2016 i el 2017, si no es produeixen circumstàncies imprevistes. No obstant, l'obra pública patirà una important davallada que, en part, es veurà compensada per l'edificació privada.

Aquesta evolució positiva confirma el canvi de tendència que es va iniciar a finals del 2014 i durant el 2015, però no deixa de representar un avenç molt modest en termes absoluts ja que en plena recuperació econòmica els indicadors d'activitat se situen un 10-15% del que havien estat al 2007 o 2008, i, en el cas de l'ocupació, la caiguda del sector de la construcció explica directament la destrucció de l'ordre del 50% de l'ocupació total.

Per revertir progressivament aquesta situació cal dissenyar un programa orientat a fer aquelles infraestructures que econòmicament, social i ambiental tinguin un adequat retorn econòmic i social. A tal fi cal articular un ampli consens polític i social per tal d'estructurar un esquema que defineixi les actuacions prioritàries a desenvolupar i fer-ho mitjançant l'articulació d'un pla de xoc, per una banda, i el desenvolupament de plans integrals a mitjà termini, amb la corresponent programació.

Diferents organismes internacionals com, per exemple, la OIT, el Banc Central Europeu o la OCDE han reiterat la necessitat d'articular plans d'inversió que continguin projectes amb racionalitat econòmica, social i ambiental, per aprofitar un context de tipus d'interès molt baixos, o fins i tot negatius, per possibilitar una recuperació més vigorosa de l'economia i l'ocupació europea mitjançant la inversió.

Tendències observables a mig i llarg termini

- A causa de l'alt endeutament de les administracions públiques (excepte alguns organismes locals), els partenariats públics-privats per finançar i desenvolupar projectes seran, quan es recuperi la confiança, cada cop més habituals, molts dels quals s'iniciaran des de la iniciativa privada amb finançament privat.
- Els aspectes mediambientals i socials tindran cada cop més rellevància en els criteris d'adjudicació, d'acord amb les noves directives europees de contractació, i podran tenir en compte tot el cicle de vida de la construcció.
- Les ofertes de les empreses seran més elaborades i, per efectuar-les, es necessitarà la concurrència de diversos agents de la cadena de valor en la fase inicial del projecte.
- L'increment dels processos negociats requerirà canvis culturals i organitzatius, tant en les empreses com en l'administració, cap a una visió més col·laborativa.
- La *Building Information Technology* (BIM) i els processos col·laboratius cada vegada tindran un paper més rellevant en la forma com es projecten, executen i es mantenen les construccions, generant canvis en les dinàmiques entre els agents del sector.
- No obstant, el canvis esmentats seran molt graduals i conviuran amb processos més tradicionals de projecció, licitació, execució i manteniment d'obres.

